

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Ústav asijských studií

Oddělení koreanistiky

Bakalářská práce

Sylvie Süssová

Počátky moderního občanského práva Korejské republiky a jeho ovlivnění právem kontinentálním a zvykovým

The origin of modern Civil Law in the Republic of Korea and the continental
and customary law's influence on it

Praha 2023

Vedoucí práce: Mgr. Karolína Šamánková

Poděkování

Ráda bych věnovala poděkování Mgr. Karolíně Šamánkové, vedoucí mé práce, za neskutečnou trpělivost během procesu mého psaní a cenné rady při vytyčování tématu a struktury práce.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze, dne 21.12.2023

.....

Sylvie Süssová

Klíčová slova:

občanské právo, Korejská republika, kontinentální právo, zvykové právo

Key words:

Civil law, Republic of Korea, continental law, customary law

Abstrakt:

Cílem práce je poskytnout ucelený souhrn teoretických poznatků k tématice počátků vývoje moderního občanského práva v Korejské republice a následně na komparaci vybraných částí korejského občanského zákoníku platného od roku 1960 a německého občanského zákoníku, platného v tomtéž období, ukázat faktické projevy kontinentálního a zvykového práva v jednotlivých ustanoveních příslušných článků. V první části je popsán stav právní soustavy fungující na území Koreje do konce japonské okupace. Zaměřuje se na popis platných okupačních i původních norem a na počáteční snahy o modernizaci celé soustavy. Část druhá se zabývá již moderním korejským občanským právem, tedy jak vznikaly návrhy nového zákoníku, odkud čerpala návrhová komise vlivy a jakou strukturu a náplň měly tyto výchozí texty. Část třetí popisuje korejský Občanský zákoník platný od roku 1960, jeho výchozí ustanovení a strukturu. V poslední, čtvrté části, dochází k porovnání části 2. a 3. korejského občanského zákoníku a německého občanského zákoníku.

Abstract:

This thesis aims to provide a comprehensive summary on the origin of modern Civil Law in the Republic of Korea and to compare selected parts of the Korean Civil Code, in force since 1960, and the German Civil code valid in the same period. Reason for this comparison is to show the actual manifestation of continental and customary law's influence in these articles. The first part of thesis describes the state of the legal system valid in Korea until the end of Japanese occupation. Its focus is on implemented Japanese norms as well as native customs and the initial efforts to modernize the entirety of legal system. Second part describes modern Korean civil law, how were the drafts for new Civil

code prepared, from where did the draft committee draw inspiration and how were these influencing initial texts structured. In the last, fourth part, the Part 2 and Part 3 of Korean Civil Code and German Civil Code are being compared.

Obsah

Úvod

1. Korea v období před a po japonské anexi	9
1.1. Předkoloniální vývoj právního systému na území Koreje	11
1.1.1. Zákony stipulované v období království Čosŏn	11
1.1.2. Ume Kendžiro a reformy právního systému	12
1.2. Právní normy platné během okupace	14
1.2.1. Japonské občanské právo	14
1.2.2. Tradiční korejské zvykové právo	15
2. Moderní korejské občanské právo	17
2.1. Přípravná komise	17
2.2. Vliv cizích právních kultur, právo kontinentální	18
2.2.1. Německé občanské právo	18
2.2.2. Problematika vymezení se normám stipulovaným za okupace	19
3. Korejský občanský zákoník a jeho struktura	20
3.1. Základní ustanovení	20
3.2. Věcná práva	21
3.3. Závazkové právo	25
3.4. Rodinné právo	29
3.5. Dědické právo	32
3.6. Retroaktivita a popření starých norem	34
4. Komparace 2. a 3. části korejského Občanského zákoníku a německého Občanského zákoníku	35
4.1. Metodologie komparace	35
4.2. Vybrané články	36
4.2.1. Věcná práva	36
4.2.2. Závazkové právo	39
4.3. Přítomnost prvků zvykového práva	40

Závěr

Seznam použitých zdrojů

Přílohy

Úvod

Tato práce má za cíl souvisle popsat a obeznámit s vývojem moderního občanského práva v Korejské republice, dále pak konkrétně ukázat do jaké míry se projevují v Občanském zákoníku vlivy cizích právních systémů a Koreji vlastního zvykového práva. Motivací pro psaní této práce pro mě byl fakt, že právní vývoj v Korejské republice není na našich univerzitách valně probíraným tématem a až na pár vybraných předmětů se studenti málokdy dostanou k samotným normám, setkávají se spíše s ojedinělými kuriozitami mezi zákony. Z tohoto důvodu se budu snažit v prvních třech kapitolách mé práce shromáždit dostupné poznatky o tomto vývoji a v závěrečné, čtvrté, kapitole popíšu komparaci vybraných částí Občanských zákoníků v Koreji a v Německu platných v 60. letech 20. století.

Celou problematiku uvedu na krátkém historickém úvodu, kde přiblížím situaci v Japonskem okupované Koreji. Pokračuji popisem modernizace právního systému na území Koreje v období koloniální nadvlády, tedy jaký byl stav před anexí a k jakým přípravám došlo ze strany Japonska, pro snazší prolnutí systémů, dále pak k jakým reformám docházelo, nebo byly plánovány. Důraz kladu na popis právních norem zavedených koloniální vládou a jejich postavení v opozici, nebo v některých případech ke koexistenci, k tradičnímu zvykovému právu, které pramení ve velké míře z předmoderního čínského práva.

Ve čtvrté části mé práce, k porovnání 2. a 3. článku korejského a německého občanského zákoníku z let 1960 použiji prostou srovnávací metodu. V textu budu pro přepis korejských jmen a názvů používat českou vědeckou transkripci. Obsah celé práce se zaměřuje na vývoj moderního občanského práva na území dnešní Jižní Koreje.

1. Korea v období před a po japonské anexi

Korea byla oficiálně anektována Japonskem 22. srpna roku 1910 a tato nadvláda trvala po dobu třiceti pěti let až do roku 1945. Anexi samotnou předcházelo mnoho let příprav a postupného otevírání korejského království Čosön Japonskem. Od roku 1876¹ se Korea musela začít přizpůsobovat expanzivní mezinárodní politice, které se otevřela. Na japonské území bylo postupně vysláno několik delegací, z nichž se druhá pod vedením Kim Hongdžipa² vrátila do Čosönu se studií napsanou v Číně³, která se následně stala stavebním kamenem pro korejskou zahraniční politiku.⁴ Následovalo téměř dvacet let politického neklidu, kdy na území Koreje proběhlo několik povstání a pokus o převrat. Od července 1894 započaly rozsáhlé reformace nazývané reformy roku kabo (*kabo kähjök*) za intervence japonského vyslance v Koreji⁵, které trvaly až do února 1896. Během nich došlo k zásadním změnám ve vedení státu⁶, byla vytvořena nová ministerstva pro správu zahraničních záležitostí, vnitrostátních záležitostí, financí, práva, vzdělání, obrany, zemědělství a průmyslu. Králi byla odňata velká část faktické moci nad zemí a přesunuta do rukou nového kabinetu a premiéra.⁷

Reformy taktéž umožnily například pokrytí celého hlavního města rozvodem elektřiny, stejně tak jako změnilo jeho vzhled dostavbou budov v západním stylu. Hospodářství se

---

¹ V únoru 1876 byla podepsána *Kanghwaská smlouva (Kanghwado čojak)*, ve které Korea uznala novou tokijskou vládu a odsouhlasila otevření pusanského přístavu spolu s dalšími dvěma pro mezinárodní obchod s Japonskem. Dohoda měla dvanáct článků, sestavená byla z iniciativy obou stran, nicméně je často označována jako nerovná či jednostranná. Důvodem pro toto tvrzení je její obsah, který byl poměrně výhodnější pro japonskou stranu a postavení Japonců na poloostrově. Technicky byla ale smlouva v pořádku a k jejímu podepsání došlo 26. února 1876. Korea byla na jejím základě sice seznána jako suverénní země, ale tím taktéž defacto přišla o ochranu Číny, ke které ji předtím vázal tributární vztah. Japonsko si touto dohodou zajistilo výhradní právo na vstup do korejských vod, rezidenství svých občanů na území korejských přístavů a také právo exterritoriality, tzn. japonští občané byli vázani i na korejském území japonským právem. Dodatkem k této smlouvě si taktéž zajistili další ekonomická privilegia pro obchod. LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a POPA, Markéta. *Made in Korea*. V Praze: Nová vlna, 2019. ISBN 978-80-85845-94-5, str. 156

² 1842-1896, korejský politik a úředník

³ *Korejská studie (Čosön Čäkrjak)* studii v Japonsku korejské delegaci představil čínský diplomat, varovala před hrozbou ze strany Ruska a doporučovala udržení přátelských vztahů s Japonskem, spolupráci s Čínou a usilování o možnou alianci se západem

⁴ SETH, Michael J. *A Concise History of Modern Korea: From the Late 19th Century to the Present*. Plymouth: Rowman & Littlefield Publishers, 2010. ISBN 9780742567139, str.14

⁵ Zásadním cílem reformem bylo nahrazení stávajících civilních a vojenských zkušek novým systémem, který by na administrativní pozice dosazoval adekvátně kvalifikované úředníky. Tomu mělo napomoci zřízení speciálních škol přidružených ke každému ministerstvu.

⁶ Stávající státní rada a šest ministrů bylo nahrazeno kabinetem v evropském stylu; premiér, vicepremiér, cenzori a speciální konzultanti, ministři (jejichž počet se měnil mezi sedmi až devíti) a viceministři. Počet provinčních guvernérů se zvedl z osmi na třináct.

QUINONES, C. Kenneth. „*The Impact of the Kabo Reforms upon Political Role Allocation in Late Yi Korea, 1884-1902*“. Occasional Papers on Korea, no.4 (1975), str. 3

⁷ SETH, Michael J. 2010, str.26

silně přeorientovalo na export produktů, jako byla rýže, sójové boby a dalších důležitých plodin. Sociální struktura se taktéž nevyhnula změnám, došlo ke zrušení hierarchického postavení šlechty, *jangbanů*, k zákazu soukromého otroctví a trhu s otroky⁸ a stejně tak systému státních zkoušek (*kwagō*), které byly využívány pro upevňování pozice a moci jednotlivých rodů.⁹

Edikt o přidružení Čosōnu k Japonsku byl vydán japonskou vládou 29.8.1910. Předcházelo mu červencové potlačení veškerých politických diskusí a setkání za účelem omezení vlastní nezávislosti, silná cenzura tisku a zatýkání osob, které mohly být potenciální hrozbou novým autoritám. To vše z nařízení nového generálního rezidenta pro území Koreje, Teraučioho Masatakeho¹⁰. Ten byl do úřadu dosazen v červenci téhož roku a na postu generálního guvernéra fungoval až do roku 1916.¹¹ Generální rezidenty jmenoval samotný japonský císař a člověk v této funkci se následně zodpovídal opět přímo panovníkovi. Pozice samotná udělovala význačnou autoritu nad svěřeným územím, včetně práv na vydávání zákonů a dalších regulací, dále pravomoc vybírat a jmenovat jednotlivce do úřednických postů na spravovaném území.

Japonská vláda získala absolutní kontrolu nad Korejským poloostrovem. Ohrožení a následná ztráta nezávislosti do velké míry ovlivnily směr, jakým se ubíral korejský nacionalismus.¹² Zároveň došlo k vyvolání třídních sporů z důvodů hospodářských změn.

Ačkoliv země formálně přišla o nezávislost, koloniální vláda silně podpořila rozvoj modernizace poloostrova. Vyjma ekonomických a strukturních změn došlo na poloostrově i k aplikaci nových právních systémů. Velmi krátce po anexi byl oficiálně přijat japonský Občanský zákoník a Občanský řád jako platné právní normy pro korejské území. Zároveň byl vydán i dekret o korejském zvykovém právu, který ukládal, že soukromoprávní vztahy

---

⁸ Již v roce 1886 došlo ke zrušení státního otroctví.

⁹ SETH, Michael J. 2010, str. 37

¹⁰ 1852-1919, japonský vojenský úředník a politik, zastával funkci maršála japonské Imperiální armády a mezi lety 1916 až 1918 působil jako premiér Japonska

¹¹ SETH, Michael J. 2010, str.35

¹² Korejský nacionalismus se dá rozdělovat do několika rovin; emočně zakořeněný v obdivu starších i stávajících symbolů státu, etnický nacionalismus dává důraz na čistotu a jednotu národa (krev a jazyk) a jako poslední kulturní nacionalismus který se projevuje zejména vlasteneckou činností a za cíl si ukládá pozvednutí národa cestou vzdělání. Nový směr, kterým se nacionalismus začal ubírat souvisí hlavně s definováním vlastní identity a následném vymezení se vůči Japoncům.

LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a POPA, Markéta. *Made in Korea*. V Praze: Nová vlna, 2019. ISBN 978-80-85845-94-5, str. 292

mezi Korejci samotnými budou řešeny právě dle již zavedených a fungujících zvykových norem po předchozím přezkoumání koloniální jurisdikcí.¹³

1.1. Předkoloniální vývoj právního systému na území Koreje

Korea, stejně jako Japonsko a Vietnam, byla součástí sinocentrické oblasti, která ve velké míře absorbovala prvky předmoderního čínského práva. Tento systém byl poměrně komplexní a nebyl omezený pouze na morální zásady dané konfucianismem. I tak se západní vědci po dlouhou dobu domnívali, že byl poněkud chudý na prvky práva tak, jak jej známe například z Evropy, a celá oblast tradiční Východní Asie tím byla ochuzena o přiřknutí vlastního specifického právního systému. Toto předpojetí začali historikové vyvracet počátkem dvacátého století upozorněním na přítomnost prvků obsahem shodných s normami evropských zákoníků z 18. století. Takovéto prvky se pak v čínském právu objevovaly již za vlády dynastií Tang a Ming, tedy v rozmezí 7. až 17. století.¹⁴

1.1.1. Zákony stipulované v období království Čosŏn

V patnáctém století byl na území Koreje, v období království Čosŏn, sepsán první sofistikovaný zákoník *Kjŏngguk tädžŏn*¹⁵, který byl výrazně ovlivněn čínským právem z období dynastie Ming. Řada historiků se taktéž domnívá, že Korea měla v tomto období svou vlastní tradici zvykového práva, které bylo v pozdějších dobách postupně vytlačováno. Je nicméně otázkou, nakolik bylo toto zvykové právo skutečně vlastní pouze Koreji, či zda neplynulo z přítomných norem absorbovaných v průběhu let z čínského systému.

Tyto kodifikované zákony, které byly povahou zejména trestní normy, byly ovlivněné konfuciánskou ideologií, dávající jasný důraz na etickou zodpovědnost a morální povinnosti. Hlavní důraz se kladl na posílení centrální panovnické autority a zajištění administrativy, která se v pevném hierarchickém rozložení starala o nápravu skutků. Oproti

---

¹³ KIM, Marie Seong-Hak. Customary Law and Colonial Jurisprudence in Korea. *American Journal of Comparative Law* (2009), str. 207

¹⁴ The Spirit of Korean Law: Korean Legal History in Context. (2016), str. 11

¹⁵ Viz níže v textu

Evropě, kde právo defacto znamenalo právo soukromé, nebyly v sinizovaném prostoru zákony vzniklé na základě soukromých vztahů brány příliš v potaz.

Primárním zákoníkem v království byl tak od roku 1471 tzv. *Velký zákoník* (*Kjōngguk tādžōn*, 經國大典)¹⁶, který zahrnoval normy týkající se řízení státu, obrany, občanského a trestního práva, stejně jako zvyky. Ten zároveň přímo deklaroval *Velký zákoník dynastie Ming* jako základ pro trestní právo v Čosōnu. Nicméně tato přímá aplikace čínského práva byla postupně limitována a přejeté normy nahradily vlastní odvozené. Zákoník sloužil jako centrální zdroj právních norem po celou dobu trvání království, v 18. a 19. století byl několikrát revidován a rozšířen. V roce 1746 byla přijata v platnost první přepracovaná verze pod názvem *Velký zákoník s dodatkem* (*Sok tādžōn*), následovala *Rozsáhlá edice Velkého zákoníku* (*Tādžōn tchongpchjōn*) v roce 1785 a *Aktualizovaná verze Velkého zákoníku* (*Tādžōn hōtchong*) v roce 1865. Tato poslední verze byla o dva roky později, tj. 1867, doplněna o několik dalších dodatků pod názvem *Regulace šesti tisíc zákonů* (*Jukčchōn čchorje*).¹⁷

1.1.2. Ume Kendžiro a reformy právního systému

Implementace moderní právní reformy na území Koreje byla jednou z majoritních snah Japonska, ale i domácí vlády, ještě před anexí v roce 1910. Se skončením reforem *kabo* v roce 1896 vzniklo několik pokusů místní vlády o kodifikování korejských zákonů.

Jediné existující soukromoprávní normy byly představovány několika předpisy z trestního zákoníku (*Hjōngbōp tādžōn*). Z tohoto důvodu vznikla potřeba jednotného korpusu občanského práva. Dříve než bylo ale možné toto uskutečnit, stala se Korea protektorátem¹⁸ a veškerou iniciativu při tvorbě či implementaci zákonů převzalo Japonsko.¹⁹

¹⁶Zákoníku předcházela správní řád o šesti zákonech (*Kjōngdže jugčchōn*) z roku 1397, ten se sice nezachoval, ale vědci se domnívají, že zcela jistě sloužil jako základ pro většinu zákonodárných úspěchů z počátku království Čosōn
The Spirit of Korean Law: Korean Legal History in Context. (2016), str. 22

¹⁷ *The Spirit of Korean Law: Korean Legal History in Context*. (2016), str. 22-23

¹⁸ Předcházelo korejské vyhlášení neutrality v lednu 1904 na základě zvyšujícího se napětí mezi imperiálními mocnostmi Ruskem a Japonskem. Reakcí na toto prohlášení bylo proniknutí japonských vojenských jednotek do hlavního města a vynucení si podpory korejské vlády. Protektorátní smlouvu podepsal za korejskou stranu ministr zahraničních věcí v únoru 1904.

SETH, Michael J. *A Concise History of Modern Korea: From the Late 19th Century to the Present*. (2010), str.32

¹⁹ Japonským implementovaným zákonům podléhaly všechny veřejnoprávní spory, místní soukromoprávní problematiku bylo možné řešit podle korejských zákonů, převážně se jednalo o zavedené zvyky.

Již Itó Hirobumi, první protektorátní generální rezident, započal sérii změn vedoucích k modernizaci korejského práva a právního systému, a to v rozmezí let 1906 až 1909.²⁰ Právě v roce 1906 byl k procesu přizván profesor občanského práva, Ume Kendžiro, pedagog Tokijské imperiální univerzity a jeden z členů přípravné a návrhové komise japonského občanského zákoníku. Stal se předním právním poradcem pro Koreu a vedl postup formování moderního právního systému. Obsahem jeho práce po dobu následujících čtyř let bylo vybudování moderního soudního systému a navrhování nových zákonů. Prvním krokem jeho výzkumu bylo zmapování korejského systému vlastnictví půdy. Důvodem bylo, že ochrana vlastnických práv k půdě byla jedním z nejdůležitějších elementů v moderním soukromém právu a na korejském území se jí do té doby nevěnovala patřičná pozornost. Tento výzkum, na kterém se mimo Umeho podílela celá nově vzniklá komise, měl za cíl sesbírat dostatek materiálu týkajícího se regulací a využití půdy, který by mohl sloužit jako jeden ze základů pro připravovaný občanský zákoník.²¹

Umeho reforma je charakteristická prvky liberálního individualismu, přítomného v pandektní právní tradici 19.století, a teorie přirozeného práva. Jeho opozice k návrhu na urychlené implementování japonského občanského zákoníku v Koreji taktéž poukazuje na to, že jeho pohnutky nebyly příliš politicky zaměřené a byl skutečně odhodlán vytvořit pro Koreu moderní občanský zákoník, který by odpovídal konkrétním potřebám země. Tím dával i nepřímě najevo, že v té době v Japonsku platný občanský zákoník, na jehož tvorbě se podílel jen několik let zpátky, nepovažoval za zcela vhodný a odpovídající podmínkám na korejském území.²² Zároveň si Ume oproti japonské vládě plně uvědomoval určitou předpojatost korejského obyvatelstva vůči Japoncům a poukazoval i na korejskou obezřetnost k zákonům, které měly být postupně implementovány.²³

Všechny tyto přípravy byly v konečném stádiu částečně potlačeny po faktické anexi. Vláda upustila od plánů na vytvoření nezávislých, Korejcům vlastních, právních předpisů a namísto toho koloniální autority prosadily přijetí japonských právních norem na poloostrově. V roce 1912 byla přijata vyhláška o občansko-právních záležitostech (*Čosŏn minsarjŏng*), která deklarovala japonský Občanský zákoník jako jedinou platnou normu na anektovaném území. V této vyhlášce byla zároveň zakotvena přípustnost řešit určité spory

---

KIM, Marie Seong-Hak. Ume Kenjirō and the Making of Korean Civil Law, 1906-1910. (2008) str.6-7

²⁰ KIM, Marie Seong-Hak. Ume Kenjirō and the Making of Korean Civil Law, 1906-1910 (2008), str. 2

²¹ KIM, Marie Seong-Hak. Ume Kenjirō and the Making of Korean Civil Law, 1906-1910 (2008), str.11

²² KIM, Marie Seong-Hak. Ume Kenjirō and the Making of Korean Civil Law, 1906-1910 (2008), str.4

²³ KIM, Marie Seong-Hak. Ume Kenjirō and the Making of Korean Civil Law, 1906-1910 (2008), str.16

mezi obyvateli za pomoci tradičního práva. V praxi to znamenalo, že občanský spor vzniklý mezi osobami korejské národnosti bude souzen pouze podle korejského zvykového práva, a to i v případě, že se tato zvyková norma liší od stipulovaného koloniálního zákoníku.²⁴

1.2. Právní normy platné během okupace

Velmi krátce po anexi uložil generální guvernér povinnost řídit se japonským občanským zákoníkem a občanským řádem jako hlavními zákonnými normami na území Koreje. Dekretem poté rozhodl o spravování většiny soukromoprávních vztahů mezi korejským obyvatelstvem podle zvykového práva.²⁵ Jelikož za celou dobu vlády království Čosŏn nevzniklo psané soukromé právo, s výjimkou pár na sebe nenavazujících norem v trestním zákoníku, musely se Japonci spoléhat na koncept zvykového práva.²⁶

1.2.1. Japonské občanské právo

Již modernizované japonské právo v sobě importovalo kontinentální právní zásady a teorie, a celkově tak zjemnilo jejich postupnou implementaci do východoasijských systému.²⁷

Občanský zákoník vešel v platnost na dvě etapy, první v dubnu 1896 a druhá v červnu 1898. Vypracován byl do pěti částí, jmenovitě; obecná ustanovení²⁸, věcná práva²⁹, závazkové právo³⁰, rodina³¹ a dědictví.³²³³ Jeho návrh zřizovaly celkem dvě předem určené komise od roku

---

²⁴ KIM, Marie Seong-Hak. Law and Custom under the Chosŏn Dynasty and Colonial Korea: A Comparative Perspective (2007), str. 1079

²⁵ Jednalo se zejména o rodinné a dědické právo.

²⁶ KIM, Marie Seong-Hak. Customary Law and Colonial Jurisprudence in Korea. *American Journal of Comparative Law*. (2009), str. 207

²⁷ The Spirit of Korean Law: Korean Legal History in Context. (2016), str. 5

²⁸ Články 1-174 osvětlovaly pojmy a právní zakotvení *osoby, právnické osoby, věci, právního jednání, termínů a lhůt*

²⁹ Články 175-398, *obecná ustanovení věcných práv, výlučné vlastnické právo, vlastnické právo, právo na půdu, právo na trvalý nájem půdy, domovské právo, právo na podíl, přednostní právo, zástavní právo a hypotéky*

³⁰ Články 399-724, *o.u., smlouvy, řízení podniku, nadměrný zisk (nebo také bezdůvodné obohacení) a protiprávní jednání*

³¹ Články 725-963, *o.u., hlava rodiny a rodina, sňatek, potomci, rodičovská práva, opatrovnictví, přibuzenstvo, vyživovací povinnost*

³² Články 964-1146, *dědění pozice hlavy rodiny, dědění majetku, přijetí a odmítnutí dědictví, dělení majetku, absence dědiců, závěr, dědický podíl*

³³ KRAUS, Jan. *Proces kompilace a přijímání občanského zákoníku v období Meidži*. Diplomová práce, Univerzita Karlova. Filozofická fakulta, 2007, str. 56-57

1893. Mezi výrazné členy druhé komise patřil již dříve zmíněný profesor Ume Kendžiro, dále pak profesori Tomii Masaakira a Hozumi Nobušige. Komise měla mezi třiceti až padesáti členy.³⁴ Výsledná podoba zákoníku byla obsahově více ovlivněna francouzským právem a strukturně naopak německým.³⁵

Vyjma japonského občanského zákoníku a řádu byl pro Koreu důležitý taktéž *Koordinální zákon (Kongtchongböp)*, vyhlášený v roce 1918. Jeho podstatou bylo rozuzlení právních konfliktů mezi vnitrostátní oblastí, tedy přímo Japonskem, a zámořskými oblastmi a vytvoření uniformního systému soudnictví pro celou koloniální říši.³⁶

1.2.2. Tradiční korejské zvykové právo

Právní tradice se podle nacionalistických korejských zdrojů datuje až téměř 4300 let zpět, kdy byl v království Kočosön stipulován *Zákon o osmi člancích (Pchäldžogumböp)*. Z těchto celkem osmi článků jsou nám známy tři, jedním z nich je poměrně univerzální zákon ve smyslu „oko za oko“, tedy že zabití je trestáno taktéž smrtí pachatele. Následný vývoj tradičního práva na korejském poloostrově byl výrazně ovlivněn představením konfucianismu a čínských právních systémů.³⁷

V období Tří království³⁸ náleželo zákonné rozhodování kmenovým konciliům či klanovým vůdcům. Každé ze tří království využívalo trochu jiný systém. V Kogurjō zastávalo nejvyšší funkci shromáždění kmenových vůdců, Päkče si volilo jednoho královského ministra a Šilla udělovala právní autoritu místním administrativám.

Království Korjō³⁹ bylo ovlivněno právní tradicí čínské dynastie Song, nicméně si udrželo vlastní tradiční normy v oblastech rodinných vztahů a systému vlastnictví půdy.⁴⁰

---

³⁴ ONO, Shusei. Comparative Law and the Civil Code of Japan (I). *Hitotsubashi journal of law and politics*. (1996), str. 29

³⁵ KAGAYAMA, Shigeru. History of the Civil Code of Japan and Comparison with the Uniform Law. [online]. 2001, [cit. 2023-12-21].

³⁶ LEE, Jong Hyeok. A Preliminary History of Korean Private International Law. *Korea Private International Law Journal* [online]. 2018, 2018-12-31, 24(2), 241-301 [cit. 2023-12-21]. ISSN 1738-6306.

³⁷ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str. 2

³⁸ Časové rozmezí let 57 BC až 668 AD, jedná se o království Kogurjō, Päkče a Šilla

³⁹ Rozmezí let 918 AD až 1392.

⁴⁰ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str. 3

Během panování dynastie I⁴¹ došlo k recepci významných zákoníků⁴² a právní systém tak byl na dobové poměry sofistikovaný. Běžné občanskoprávní a trestní spory řešili místní úředníci, složitější zločiny pak připadly guvernérům jednotlivých provincií.⁴³

V prosinci roku 1907 byla zřízena *Kancelář pro výzkum zákonů* jako součást korejského kabinetu a jejím mandátem bylo zpracování občanského práva, trestního práva, občanského řádu, trestního řádu a doplňujících zákonů. Hlavním poradcem této kanceláře byl již zmíněný Ume Kendžiro a společně vypracovali studie korejských zákonů, rituálních textů a přihlíželi taktéž k zákonům převzatých z Číny, které výrazněji ovlivnily domácí právní kulturu. Tyto studie vznikaly i na základě místních výzkumů, jejichž cílem bylo nashromáždit co možná největší množství korejských praktik a zvyků zohledňujících soukromo-právní vztahy. Během samotného výzkumu Ume stanovil na dvě stě otázek týkajících se občanského práva. Zvyky, které do té doby nahrazovaly občanské právní normy pak byly zorganizované podle kategorií japonského občanského zákoníku. Celkový výsledek tohoto rozsáhlého výzkumu byl publikovaný v roce 1910 a dodnes zůstává jediným komplexním zpracováním korejských zvyků, rituálů a praktik v právním prostředí.⁴⁴

---

⁴¹ Království Čosön

⁴² *Velký zákoník (Kjōngguk tādžōn)* a další

⁴³ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str. 3

⁴⁴ KIM, Marie Seong-Hak. Ume Kenjirō and the Making of Korean Civil Law, 1906-1910 (2008), str.18

2. Moderní korejské občanské právo

S formací Korejské demokratické republiky v roce 1948 započala i tvorba moderní struktury občanského práva. Návrhy občanského zákoníku a řádu pak zabraly výraznou část těchto příprav. Výrazným omezením a výzvou pro legislativce bylo posléze vypuknutí korejské války již dva roky poté. I přes tyto překážky byly nicméně obě normy dokončené a nabyly platnosti s lednem roku 1960. Oproti jiným zákonům a právním normám bylo občanské právo již od počátku formováno vládou republiky a je hluboce ovlivněno tradicí kontinentálního práva, tím pádem připomíná německý či japonský občanský zákoník.⁴⁵⁴⁶

Občanské právo v Korejské republice z většiny podléhá Korejskému občanskému zákoníku (*Minbŏp*). Ten se v obecné struktuře příliš neliší od německého občanského zákoníku, Bürgerliches Gesetzbuch (BGB), a to z důvodu, že po jeho vzoru následuje pandektní systém.⁴⁷

2.1. Přípravná komise

V září roku 1948 vznikla *Komise pro kompilaci zákonů* (*Pŏbdžŏnpchjŏnčchanüwŏnhwŏ*), instituce pod dohledem prezidenta, jejíž úlohou bylo shromáždit veškeré dostupné informace o základních předpisech občanského, obchodního a trestního práva. Každý z těchto tří okruhů byl svěřen jednotlivým komisním divizím.

Prezident jmenoval pro toto shromáždění jednoho předsedu a dva místo předsedy⁴⁸. Celkem komisi tvořilo padesát členů, mezi nimi soudci, žalobci, advokáti, veřejní úředníci, vojenští právníci a univerzitní profesori. Jejich počet se v květnu 1949 zvýšil na sedmdesát pět členů z důvodu celkové revize komisního systému. Práce na vytyčování nových, dobově a

---

⁴⁵ Za normálních okolností přísluší navrhování psaného práva, jakožto základního pramene práva na území Korejské republiky, Národnímu shromáždění a soudům, tedy složkám moci zákonodárné a soudní. Během standardního procesu přijetí zákona dojde k navržení konkrétního zákona deseti a více zákonodárci, případně mocí výkonnou, tedy vládou země. Národní shromáždění jako jediný orgán moci zákonodárné posléze rozhoduje většinovým hlasováním, zda zákon projde, či bude shozen k přepracování.

⁴⁶ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str. 115

⁴⁷ Pandektní systém zajišťuje odlišení práv absolutních od relativních a do čela staví obecnou část zákoníku. Tu následují práva věcná, závazková, rodinná a dědická.

⁴⁸ Později zvolení jako hlavní soudce Nejvyššího soudu a soudní ministři.

politicky, vyhovujících zákonných opatření byla dočasně přerušena unesením několika členů komise během Korejské války.⁴⁹

Návrh Občanského zákoníku byl vládě předložen v listopadu 1954. Pro jeho přezkoumání byla z vládních členů vytvořena *Zákonodárna a soudní komise (Pöbdžesaböpiwönhö)*, která návrh projednávala až do ledna 1957, kdy byla revize zákoníku předložena plenárnímu shromáždění a odsouhlasena po celkem šedesáti pěti sezeních.⁵⁰

Samotná *Komise pro kompilaci zákonů* byla zrušena v červenci 1961 a všechny nezpracované dokumenty a nedořešené podněty byly přesunuty na *Statutární zřizovací výbor (Pöbrjödžöngniüwönhö)* příslušící pod premiéra.⁵¹

2.2. Vliv cizích právních kultur, právo kontinentální

Jak již z předchozích kapitol vyplývá, v průběhu modernizace patří mezi nejvýraznější ovlivňující právní kultury směs kontinentálního systému, konkrétně francouzského a německého práva. Základ existujícího právního systému pak tvořila recepce čínského práva, zejména z období dynastie Ming, a soubory roztroušeného zvykového práva.

2.2.1. Německé občanské právo

Systematizace občanského práva na německém území a následné vypracování občanského zákoníku pramenila z potřeby sjednocení národu po Napoleonských válkách. Kodifikace zákonů probíhala v etapách nepřetržitě už od roku 1815⁵². Nově vytvářené teorie pramenily z přepracování doposud využívaného římského práva. První kodifikační hnutí si za cíl vytyčila přeložení složitého a mnohými komentáři obohaceného římského práva do lépe srozumitelného, více laického, jazyku. Postupně se připojovala další i filozofická hnutí a koncept se rozšířil o školu „přirozeného práva“.⁵³

⁴⁹ *Pöbdžönpchjödñchanüwönhwö*. [online] Encyclopedia of Korean Culture. [cit. 2023-12-21]

⁵⁰ *Kim Čingjun kjosu Čodžakdžip* (Kompilace prof. Kim Čingjuna), kapitola *Undong tchädong: Kadžokböp čedžang šigi* (Zrození hnutí: Období uzákonění rodinného práva).

⁵¹ *Pöbdžönpchjödñchanüwönhwö*. [online] Encyclopedia of Korean Culture. [cit. 2023-12-21]

⁵² Založení Německé konfederace

⁵³ HIGGINS, A.Pearce. *The Making of the German Civil Code. Journal od the Society of Comparative Legislation*, 1905, Vol. 6, No.1 (1905), str.97

V červenci 1874 byla spolkovou radou nominována komise dvanácti členů, mezi nimi soudci a profesori, jejímž úkolem bylo vytvořit první návrh zákoníku. V roce 1888 byl projekt předložen říšskému kancléři společně s pěti dodatečnými svazky, popisujícími motivy pro změnu stávajících norem. Tento návrh se nicméně setkal s poměrně velkou kritikou mezi akademiky a širší veřejností. Důvodem byla doktrinální podoba a špatně srozumitelný jazyk.

V prosinci 1890 vzniká nová komise s dvaceti dvěma členy, která předkládá přepracovaný návrh v květnu 1895. Spolková rada přijala občanský zákoník 4.července 1896. V platnost vešel 1.ledna 1900.⁵⁴

2.2.2. Problematika vymezení se normám stípuovaným za okupace

Během příprav materiálů pro nový korejský občanský zákoník nebylo možné se zcela vyhnout určitým precedentům a teoriím, které vznikly během koloniální nadvlády, a byly tak z podstaty chápané jako součást implementovaného japonského práva. I tak se členové navrhovací komise snažili co nejvíce se oddálit od koloniální podoby zákoníku, byť strukturně a v obsahu základních norem nebylo příliš prostoru na změnu.⁵⁵ Pravděpodobně z tohoto důvodu se s problematikou vymezení setkáme fakticky jenom v odborných člancích, kde se z tohoto důvodu jako nejvýraznější zdroj udává právo německé a důležitým odlišujícím prvkem je také údajná koncentrace prvků zvykového práva.

K opravdovému nahrazení precedentů, které musely být zahrnuté v nové občanském zákoníku, došlo až v sedmdesátých a osmdesátých letech 20.století, kdy množství korejských akademiků mělo příležitost konstruovat komparativní a praktické výzkumy na evropské půdě.⁵⁶⁵⁷

---

⁵⁴ HIGGINS, A.Pearce. *The Making of the German Civil Code. Journal od the Society of Comparative Legislation*, 1905, Vol. 6, No.1 (1905), str.101-103

⁵⁵ PAK, Inhwan. The Impact of the Japanese Meiji Civil Code on the Korean Civil Code and the Historical Challenge of the Study on the Korean Civil Law. *A Collection of Legal papers*. 2016, str. 2

⁵⁶ Nejčastěji ve Spojeném království a Německu

⁵⁷ PAK, Inhwan. The Impact of the Japanese Meiji Civil Code on the Korean Civil Code and the Historical Challenge of the Study on the Korean Civil Law. *A Collection of Legal papers*. 2016, str. 3

3. Korejský občanský zákoník a jeho struktura

Občanský zákoník, jak již bylo výše uvedeno, byl připravován od konce čtyřicátých let dvacátého století a v platnost vyšel v lednu 1960. Skládá se z pěti částí, nebo také knih, jmenovitě *Obecných ustanovení (Čchongčchik)*, *Zákon o věcném právu (Mulkwön)*, *Závazkové právo (Čchägwön)*, *Rodinné právo (Čchinčok)* a *Právo dědičné (Sangsok)*. Strukturně následuje již taktéž zmíněný pandektní systém, tedy obecné principy dává do popředí a dále jim přiřazuje konkrétní normy, které je korigují.⁵⁸

3.1. Základní ustanovení

Článek 1. až 184. se zabývá obecnými ustanoveními zákoníku. Hned zpočátku uvádí, že občanské spory se mají řídit dle společného psaného práva, v případě, že by v takovém zákoníku neexistovala norma, která by obsáhla nastalou situaci, řídí se zvykem. Zákony musí být dodržovány a vymáhány spravedlivě a práva nesmějí být zneužívána. Obecná ustanovení taktéž určují, že člověk se stává subjektem práva při narození, tedy fyzickou osobou. Specifikují podmínky zákonných zástupců, dosažení dospělosti a legální zodpovědnosti, dále také práva osob se sníženou svéprávností, nebo zcela nesvéprávných.⁵⁹

Zejména části o osobách, které jsou buď fyzicky nebo i mentálně nekompetentní, je věnováno hned několik článků a tyto nastalé situace tak byly velmi dobře zákonně ošetřené. Ustanovení určuje, co je orgány považováno za trvalou adresu, případně místo pobytu a k tomu příslušící majetek, a jak se zachovat v případě nepřítomnosti nebo pozůstalosti, dále také kdy má dojít k prohlášení osoby za nezvěstnou.⁶⁰

Od článku č. 31 a dále je stanoven vznik právnické osoby, potažmo společnosti, jaké jsou podmínky pro její vznik a co je nutné dodržovat pro její legální chod. Zmiňované jsou vnitřní záležitosti a většinové řízení takových společností.

---

⁵⁸Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str. 116

⁵⁹ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöpchön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek 1-17

⁶⁰ Článek č.27 se například konkrétně zabývá prohlášením o nezvěstné osobě v případě válečného konfliktu. Důvodem této specifikace byla patrně probíhající korejská válka v době přípravy zákoníku. Za běžných okolností je osoba prohlášena za nezvěstnou po pěti letech, kdy nebyly prokázány žádné známky o životě dané osoby. Během válečného konfliktu, zejména v případě potopení válečné lodi, je možné toto prohlášení vydat na návrh státního zástupce po třech letech po uplynutí dané nehody či konfliktu. Datum úmrtí nezvěstné osoby je pak stanoveno na dobu uplynutí těchto pěti či tří let od doby zmizení.

Věc a její definice je taktéž důležitou součástí obecných ustanovení. Podle občanského zákoníku ji může představovat jakákoliv materiální věc, stejně jako elektřina a další přírodní látky, se kterými je možné nakládat. Zákoník takovéto věci dělí na movité a nemovité. Půda a obydlí jsou považovány za veřejný statek. Neveřejný statek byl pak považován za věc movitou.⁶¹

Vysvětleny jsou i zákony dotýkající se smluv a smluvního práva, kdy nabývá smlouva účinnosti, možnost k odstoupení a kdy je ze zákona neplatná.

Poslední část obecných ustanovení se skládá z článků zabývajících se dobou uplynutí závazku a práva na majetek.⁶²

3.2. Věcná práva

Druhou část občanského zákoníku, zároveň také pár norem z části první, tvoří věcná práva. Jejich koncept plyne z práva kontinentálního a jedná se o normy přímo se dotýkající subjektu, jejich vymáhání je absolutní vůči každé fyzické osobě.⁶³ Absolutní charakter věcných práv ukládá veřejnosti povinnost respektovat ostatní držitele těchto práv. Druhá část občanského zákoníku tato práva dělí na osm typů, jmenovitě vlastnické právo (*čömjugwöñ*), držbu (*sojugwöñ*), právo stavby (*čisanggwöñ*), věcná břemena (*čijökkwöñ*), nájemní právo (*čönsegwöñ*), zadržovací právo (*jučchigwöñ*) a zástavní právo, které je v korejském občanském zákoníku rozdělováno na dva případy, zástavu nad movitými věcmi (*čilkwöñ*) a zástavu nad nemovitými (*čödanggwöñ*).⁶⁴

Vlastnická práva jsou v druhé části občanského zákoníku pokryta od článku č.192 a jako první vymezují, že osoba, která má kontrolu nad věcí, má právo tuto věc okupovat. V případě, že tato osoba ztratí kontrolu nad touto věcí, právo na její vlastnictví by mělo zaniknout. Dojde-li ke ztrátě kontroly z důvodu krádeže, má vlastník právo požadovat navrácení věci či kompenzaci škod.

---

⁶¹ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöñ (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 98-102

⁶² Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöñ (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 162-184

⁶³ Korejské právo se od svých západních protějšků liší jednou zajímavostí, a sice že půda a budovy na ní vystavené jsou ze zákona považovány za oddělené, a tím pádem na sobě nezávislé. Je to z toho důvodu, že půda je v Koreji považována za nemovitý majetek, stejně tak na ní postavené budovy. Z toho vyplývá, že parcela a budovy na ní vystavěné mohou mít ze zákona rozdílné majitele. Pro majitele stavby je pak nutností získat právo stavby na parcele nebo usilovat o její pronájem ve vlastní prospěch.

⁶⁴ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str.129

Vlastnictví je přímo přenosné dědictvím nebo nepřímo za pomoci smluv mezi stranami jako je nájem, licence a další. Člověk, který okupuje věc, jíž není vlastníkem, je ze zákona povinen uhradit veškeré škody na majetku, které vznikly jeho užíváním. Naopak při navrácení okupované věci jejímu vlastníkov, může tato osoba požádat o kompenzaci prostředků, které vynaložila na udržování okupované věci v nepoškozeném stavu.⁶⁵ Převod vlastnictví nemovitých věcí nabývá platnosti s registrací u soudu.⁶⁶ Veškerá pravidla ohledně registrací takového majetku osvětluje *Zákon o pozemkové registraci (Pudongsantunggibŏp)* a registry jsou u každého okresního soudu.⁶⁷

Držba se vymezuje jako právo držitele používat, profitovat a zbavit se drženého majetku v souladu se zákonem. Zároveň držiteli umožňuje zamezit dalším osobám v užívání, potěše z věci či jejího odstranění bez výslovného souhlasu držitele. Je-li držená věc v užívání jiného člověka, má držitel této věci, jakožto její zákonný vlastník, právo požadovat ji nazpět. Tuto žádost je možné zákonně odmítnout, a to v případě, že uživatel má právo k disponování s touto věcí.

Držba byla od počátku výrazně omezována státními regulacemi, neboť půdy bylo málo a byla nedílnou součástí státní ekonomiky, ovlivňovala plánování výstavby měst, ochranu prostředí a vývoj ekonomiky země jako takové. Právo držby na jednu věc taktéž mohlo náležet několika lidem zároveň. Občanský zákoník tyto vztahy definuje jako spoluvlastnictví, částečné spoluvlastnictví a hromadnou držbu.⁶⁸⁶⁹

Osoba, která užívá majetek v souladu se zákonem po dobu dvaceti let, získává právo držby nad tímto majetkem registrací. Osoba již registrovaná jako vlastník a užívající majetek po dobu deseti let taktéž získává právo držby nad tímto majetkem.⁷⁰

---

⁶⁵ Pŏmnjul če 471ho. 1958.2.22. čedžŏng, Minpŏbčŏn (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 192-204

⁶⁶ Tato právní úprava se poprvé objevila právě s občanským zákoníkem z roku 1960. Během koloniální vlády, kdy byl platný japonský občanský zákoník, probíhal převod vlastnictví mezi dvěma stranami pouze formou ústní dohody, registrace na úřadu se využívala pouze v případě, že v situaci figurovala ještě třetí strana, například nájemce. Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law.* (2013), str.130

⁶⁷ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law.* (2013), str.130

⁶⁸ Spoluvlastnictví je z nich nejvolnější formou. Částečné spoluvlastnictví (*partnership-ownership*) znamená, že osoba, která má tato práva, plně nebo částečně disponuje se spoluvlastnickým podílem svého partnera. Hromadná držba představuje situaci, kdy je část majetku držena členy určité skupiny, která ale nefiguruje jako právnická osoba. Každý člen této skupiny je oprávněn využívat držený majetek a mít z něj zisk, ale administrace a případná likvidace takového majetku musí být rozhodnuta na základě společného zasedání všech členů skupiny. Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law.* (2013), str.131

⁶⁹ Pŏmnjul če 471ho. 1958.2.22. čedžŏng, Minpŏbčŏn (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 211-275

⁷⁰ Pŏmnjul če 471ho. 1958.2.22. čedžŏng, Minpŏbčŏn (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 245, 246

Stavební právo umožňuje využívat půdu jiné osoby za účelem vlastnění či držby stavby na této půdě. Stejně tak se aplikuje při využití podzemních částí parcel a při využití jejího vzdušného prostoru. Právo stavby vzniká dohodou mezi zainteresovanými stranami a délka smlouvy by neměla být kratší než v rozmezí patnácti až třiceti let.⁷¹ Stejně tak dojde-li k obnovení práv po jejich uplynutí, musí být nejkratší doba v tomto rozmezí. Často se využívá jako prevence proti záměrům majitele parcely na stavbu budov, které by potencionálně snížily cenu této půdy. Stavební právo v tomhle případě funguje jako věcné břemeno.

Jedna z forem stavebního práva spadá pod zvykové právo a týká se situace, kdy půda i budova na ní vystavená patřily jedné osobě a vlastnictví k oběma se přesouvá na někoho dalšího. Za předpokladu, že se strany nedohodnou na demolici vystavěné budovy, získává majitel takové budovy automaticky stavební právo i nad celou parcelou, na níž je budova vystavěna.⁷²

Věcné břemeno je dle zákoníku definováno jako právo užívat pozemek jiné osoby za účelem obohacení vlastního pozemku. Nejčastěji se jedná o vedení vodovodů, kabeláže nebo plynovodu. Oproti německému či japonskému občanskému zákoníku, korejský neuznává osobu jako věcné břemeno.⁷³ Tedy není například možné získat do vlastnictví nemovitost, kde by měla konkrétní osoba právo na dožití jakožto věcné břemeno.

Specifickou částí věcných práv je nájemní právo (*čönsegwön*), kdy je držiteli tohoto práva umožněno získat nemovitost někoho cizího do svého vlastnictví, přičemž tento držitel zaplatí vysoký depozit. Předmětem tohoto konkrétního nájemního práva nemůže být půda.

Výška depozitu obvykle odpovídá mezi padesáti až sedmdesáti procentům faktické hodnoty nemovitosti a následně nový majitel již neplatí žádné pravidelné poplatky. Pronajímatel profituje z úroku, který na nájmu vzniká. Nájemce je chráněn tím, že v případě, kdy by například nemovitost opouštěl a pronajímatel zpožďoval navrácení depozitu, může svůj nájem nechat vydražit a získat finance nazpět tímto způsobem. Stejně tak v případě, že nemovitost musí být urychleně prodána, má nájemce prioritní právo na svůj depozit.⁷⁴

Délka pronájmu by neměla přesáhnout dobu deseti let a v případě obnovení by opět měla být kratší. Je-li nájem na dobu neurčitou, mohou se obě strany navzájem kdykoliv informovat

---

⁷¹ Právo stavby u kamenné budovy, zděné budovy nebo zalesněné plochy by nemělo být kratší než třicet let, u jakékoliv jiné budovy kratší než patnáct let. V případě, že právo se neuplatňuje na budovu, smlouva je minimálně na pět let. Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Mínpöbčöñ (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 280

⁷² Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str. 131

⁷³ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str. 131

⁷⁴ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str.132

o uplynutí zákonné doby nájmu a šest měsíců od doručení takové zprávy nájemní práva zanikají.⁷⁵

Zadržovací právo umožňuje majiteli věci, která je v užívání cizí osoby, a ze které vzniká majiteli zisk, kterému se blíží doba splatnosti, odebrat tuto věc, dokud nedojde k zaplacení tohoto nároku. Povinnost uhradit částku by zanikla pouze v případě, že zisk by pocházel z nelegální činnosti.⁷⁶

V praxi se toto právo nejčastěji používá v zajišťování zisku ze stavebního projektu. Podle zákona je možné zadržet vlastnictví budovy, dokud není celá vzniklá částka splacená. Právo se dá vymáhat vůči komukoliv, novému kupci i člověku s věčným břemenem na budově.⁷⁷⁷⁸

Zástavní právo nad movitými věcmi dle občanského zákoníku vyžaduje doručení majetku, zástavy nebo práv věřiteli, dokud nedojde k uhrazení vyměřené částky. Na stejném majetku může vzniknout několik zástav, jejich prioritu pak určuje datum jejich vzniku.⁷⁹

Zástavní právo nad nemovitými věcmi je věcné právo, vzniká dohodou a je nutné jej registrovat. Tento typ zástavy neumožňuje vlastnit nebo kontrolovat nemovitou věc, ale pouze zajišťuje rovnocennost hodnoty zastavené věci vůči nároku na ní. V případě potřeby může věřitel prodat zastavenou věc v aukci a získat tak svůj nárok.⁸⁰

3.3. Závazkové právo

Druhá část korejského občanského zákoníku pojímá normy závazkového práva. Jeho součástí jsou tři celky, právo smluvní (*kjejak*), právo bezdůvodného obohacení (*pudangidük*) a přestupkové právo (*pulpöbhängü*).

---

⁷⁵ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 313

⁷⁶ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 320

⁷⁷ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str.132

⁷⁸ Původní verze občanského zákoníku umožňovala vyžadování tohoto práva jak proti movitým, tak nemovitým věcem. V nedávné době došlo ale k projednávání dodatku, který by právo omezil pouze na věci movité.

⁷⁹ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 333

⁸⁰ Do zástavního práva nad nemovitými věcmi také patří *Zákon o zástavě továren a důlních parcel (Kongdžang mit kwangpčadan čötangpob)* a *Zákon o zástavě automobilů a jiných specifických movitostí (Čadongčcha tungtchuk čöngdongsan čötangpöb)*. Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str.133

Závazkové právo má svá vlastní obecná ustanovení, ta jako první udávají, že i v případě, kdy se hodnota předmětu smlouvy nedá určit penězi, je možné smlouvu uzavřít. Pokud je určitá věc předmětem závazku, je dlužník povinen udržet ji v co nejlepším stavu až do doby navrácení.

Je-li předmětem závazku peněžní částka, měl by dlužník tuto částku vyplatit v cizí měně, ztratila-li původní měna, v které byl závazek uzavřen hodnotu k době splatnosti. Stejně tak, pokud byl závazek uzavřen na platbu cizí měnou, je možné jej vyplatit měnou korejskou v době jeho splatnosti.

V případě, že závazek je uzavřen na dobu určitou, je dlužník ze zákona zodpovědný za vzniklé prodlení z platby. Pokud je závazek na dobu neurčitou, je dlužník zodpovědný za prodlení v době splatnosti od chvíle, kdy je mu známo, že tato doba uplynula. Občanský zákoník taktéž umožňuje vznik závazků bez doby splatnosti, v takovém případě je dlužník zodpovědný za zpoždění od doby obdržení potvrzení o nároku na splátku.⁸¹

Právo smluvní, jak je výše uvedeno z velké části pojímá třetí část zákoníku, několik provází můžeme také najít v části první, obecných ustanoveních. Konkrétně se jedná o právní akty v kapitole pět a předpisy v kapitole sedm.

Právní akt (*Pömnjülhängü*), nebo také právní jednání, je jednotlivé nebo kombinované naznačení vůle, jež má záměr právních následků.⁸²

Smluvní právo je záměrně podobné v různých právních odvětvích, včetně různých právních kultur, a to z důvodu snazší komunikace.⁸³

Jediným požadavkem na uzavření smlouvy na území Jižní Koreje je dohoda mezi smluvními stranami. Legální dohoda se skládá z nabídky a jejího přijetí. Nabídka se stává platnou ve chvíli, kdy je s ní zájemce seznámen a zároveň nemůže být stažena dříve, než je s ní zájemce obeznámen. Odpověď na nabídku, která obsahuje dodatky, limitace či jiné modifikace, je chápána jako odmítnutí a stává se proti nabídkou.⁸⁴

Obě strany, které mají zájem na uzavření smlouvy, mají právo na vyjednávání a nejsou zodpovědné v případě, že nedojde k uzavření smlouvy. Výjimku by tvořil případ, kdy by jedna

---

⁸¹ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 373-395

⁸² Právní jednání s jedním naznačením vůle nazýváme jednostranným aktem, také unilaterální, tedy podílí se na něm jenom jedna osoba. Jednání s kombinovaným naznačením je smlouva, tedy nejméně dvoustranný akt.

⁸³ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str.116

⁸⁴ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 534

ze stran porušila jednání nad smlouvou s negativním záměrem a snahou partnera poškodit, v takové situaci může vzniknout zodpovědnost uhradit vzniklé škody.⁸⁵

Nesplní-li jedna ze stran nároky vzniklé sjednáním smlouvy, je druhá strana oprávněna ukončit smlouvu. Pokud dojde k vypovězení smlouvy oběma stranami, jsou rovnocenně povinné zajistit si náhradu škod navzájem, pokud nějaké vznikly.⁸⁶

Zákoník předepisoval čtrnáct různých modelů smluv, kterých se ale občané nemuseli zcela pevně držet, fungovali spíše jako nejfrekventovanější typy.⁸⁷ Mezi nejčastěji využívané modely smluv patřila smlouva o prodeji a nájmu.

Dar je prvním modelem smlouvy, kterou občanský zákoník osvětluje. Tato smlouva nabývá platnosti vyjádřením jakékoliv ze zúčastněných stran o plánu obdarovat jinou stranu bez nároku na odměnu a přijetím takového návrhu. Pokud není záměr obdarování písemně zaznamenán, může od smlouvy kterákoliv ze stran odstoupit. Darující mohl, od již sepsané smlouvy odstoupit za těchto předpokladů; když proti němu, jeho partnerovi/partnerce, nebo přímému rodinnému příslušníkovi byl spáchán trestní čin, pokud se status majetku a živobytí darujícího po uzavření darovací smlouvy výrazně zhoršil.⁸⁸

Smlouva o prodeji a obecně zákony upravující prodej prošly záměrnou harmonizací napříč většinou zemí z důvodu svojí univerzality a dennodenní potřebě jejich využití. Z tohoto důvodu i předepsaný model v korejském občanském zákoníku byl, a i nyní je takřka totožný s modely cizími.⁸⁹ V základním znění je smlouva o prodeji platná za předpokladu, že jedna strana převede vlastnické právo druhé straně za určitou kupní cenu. Zavedená byla už i předkupní smlouva a zákon udával že náklady na realizaci prodeje si strany rozdělí mezi sebou. Od smlouvy mohl kupující odstoupit v případě, že se neprokázala pravdivost dispozičních práv prodávajícího k předmětu kupní smlouvy. Pokud došlo k pozdnímu převedení práv nebo poškození prodávané věci, zůstávala smlouva zpravidla platná, ale prodávajícímu vznikala povinnost uhradit vzniklou škodu.⁹⁰

---

⁸⁵ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str.117

⁸⁶ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 548

⁸⁷ V případě, že by smluvní strany benefitovaly více z nějaké hybridní formy smlouvy, mohly si obsah a formu konkrétního typu smlouvy upravit. Samozřejmě i tyto hybridní verze ale musely splňovat některé základní rysy společné pro všechny smlouvy a předepsané zákonem. Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str.122

⁸⁸ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 554-557

⁸⁹ V dnešní novelizované podobě občanského zákoníku najdeme pouze pár výraznějších odlišností od mezinárodních podob kupních smluv, zaobírají se kontrolou kvality zboží a jeho záruky a regulací přímého obchodu mezi běžnými konzumenty a samotnými podniky. Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str. 123

⁹⁰ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 563-572

Zákoník upravoval i smlouvu o znovu odkoupení dříve prodané věci a výměnu, kdy se převod nerealizoval za kupní cenu udanou penězi ale nějakou jinou komoditou.⁹¹

Normy upravující nájem a nájemní smlouvy jsou součástí nejenom občanského zákoníku, ale i několika dalších samostatných zákonů, které pevně udávají podmínky, za kterých je možné smlouvu uzavřít a nelze je modifikovat. Zákoník byl takto vypracován s ohledem na stále se rozrůstající populaci a její potřeby, kdy možnosti pronájmu se stále snižují a dochází tak k neférovému jednání vůči nájemcům.⁹² Nájemní smlouvu definuje dohoda, kdy jedna strana profituje z užívání objektu stranou druhou. Korejský občanský zákoník měl konkrétní specifika pro realizaci pronájmu fyzickou osobou. Pokud taková osoba nabízela objekt k pronájmu, nesměla smlouva o pronájmu půdy za účelem pěstování přesáhnout dobu deseti let, pronájem půdy k jiným účelům byl limitován dobou pěti let. Při uzavření smlouvy o pronájmu budovy byl limit stanoven na tři roky a movitá věc se mohla pronajímat na dobu šesti měsíců. Všechny tyto smlouvy se mohly samozřejmě prodloužit při splnění konkrétních podmínek; pronájem půdy musel být smluvně prodloužen rok před uplynutím platnosti existující smlouvy, při pronájmu budovy muselo k prodloužení dojít v březnu před uplynutím platnosti a u věcí movitých v lednu.⁹³ Registrování nájemní smlouvy nebylo vyžadováno, pokud se smluvní strany dohodly jinak, ale v takovém případě nebylo možné, aby ke smlouvě přistoupila strana třetí. Podpronájem byl umožněn pouze se souhlasem vlastníka, potažmo prvního pronajímatele. Strany mohou nájem vypovědět kdykoliv, pokud smlouva nebyla stanovena na dobu určitou. Celková doba nájmu by i s obnovením neměla přesáhnout podle zákoníku dvacet let.⁹⁴

Smlouva o zaměstnání či smlouva o provedení práce sestává z dohody, kdy jedna strana vykonává činnost ve prospěch strany druhé a ta ji dle domluvy finančně ohodnocuje. Pokud není finanční ohodnocení stanoveno předem, vyplácelo se v takové výši, aby odměna odpovídala zvykově danému platu pro vykonanou činnost.⁹⁵ Pracovní smlouva mohla být shledána neplatnou příslušnými odbory, pokud obsahem vykonávané práce byla činnost odborem neschválená nebo přesahující kvalifikaci pracovníka. Smluvní strany mohou od pracovní smlouvy odstoupit kdykoliv v jejím průběhu s tím, že pokud doba zaměstnání

---

⁹¹ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 590 a č. 596

⁹² Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str. 124

⁹³ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 618-619

⁹⁴ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 630-651

⁹⁵ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 655 a 656

přesahovala tři roky⁹⁶, má zaměstnavatel i zaměstnanec ze zákona povinnost výpovědní lhůty v délce tří měsíců. U smluv na kratší dobu byla lhůta jeden měsíc od podání výpovědi jednou ze zúčastněných stran. Vykonával-li pracovník náplň práce i po uplynutí smluvené doby, měl mu zaměstnavatel ze zákona pracovní smlouvu obnovit ve stejném znění.⁹⁷

Mezi další dva větší modelové celky smluv patří reklama a smlouva o spolupráci. Poměrně zajímavá specifika platila pro první zmíněnou. Nastala-li situace kdy smlouva o reklamě byla uzavřena s vícero stranami, finanční odměna náležela pouze straně, která reklamní činnost vykonala jako první a s nejlepším výsledkem, a to bez ohledu na podílení se stran ostatních.⁹⁸

Bezdůvodné obohacení nastává v situaci, kdy jedna strana profituje na úkor strany jiné, aniž by k tomu měla ze zákona právo, a je tedy povinna vzniklé škody kompenzovat. Zákoník udává situace, při kterých na kompenzaci nevzniká nárok, tj. pokud si je osoba vědoma, že není ze zákona povinná platit určitý poplatek, který jí byl druhou stranou uložen, a přesto jej zaplatí, pokud dlužník uhradí dlužnou částku mimo její splatné období, pokud dojde k vyplacení peněžní částky za nezákonnou činnost.⁹⁹

Přestupkové právo je rozdělováno na část běžných přestupků a specifické oblasti. U běžných přestupků nese občan odpovědnost ve zkratce kvůli čtyřem možným aspektům; nezákonnost, úmyslnost, poškození a prosté spojení mezi činem a škodou. Jelikož všechny tyto aspekty jsou velmi flexibilní a lze s nimi pojmout většinu přestupků, odpovídají tomu i uzákoněné normy.¹⁰⁰ Do běžných přestupků se řadí poškození z nedbalosti, újma na zdraví či na cti, omezení svobodného jednání nebo přímé zapříčinění stresového prostředí. Nezletilí ze zákona nenesou odpovědnost za tyto přestupky a stejně je tomu i u lidí se sníženou mentální kapacitou.¹⁰¹¹⁰² Velká pozornost byla směřována i k újmě na zdraví způsobené výkonem práce či nebezpečí úrazu z důvodu nekvalitně zabezpečenému objektu či pochybení při stavbě.

---

⁹⁶ Nebo v případě, že se jednalo o smlouvu na dobu určitou, tj. tři roky, a ta se nenaplnila

⁹⁷ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöñ (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 657-660, 662

⁹⁸ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöñ (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 676-678

⁹⁹ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöñ (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 741-746

¹⁰⁰ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str.125

¹⁰¹ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöñ (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 750-754

¹⁰² Pokud má osoba se sníženou mentální kapacitou či svéprávností určeného zákonného zástupce, či osobu, která je odpovědná za dohled, je tato osoba považována za vinnou z přestupku.

V těchto případech je z přestupku stíhán buď zaměstnavatel nebo v druhém případě vlastník objektu/plochy.¹⁰³

Přestupkové právo ve specifických oblastech se začalo zpracovávat o dost později, konkrétně po devadesátých letech dvacátého století. Týká se zejména přečinů v dopravě, hanobení¹⁰⁴ a odpovědnosti za výrobní kvalitu produktů.¹⁰⁵

3.4. Rodinné právo

Rodinné právo koriguje sňatek, rozvod, právní vztahy mezi rodiči a potomky, rodičovskou autoritu a poručnictví. Při vzniku občanského zákoníku byly elementy rodinného práva poměrně silně ovlivněny konfuciánskými perspektivami, jako je například samotný pojem příbuzných (čchinčok), míru příbuznosti (čchon) nebo status hlavy rodiny (hodžu).¹⁰⁶ Systém hlavy rodiny určuje legálního zástupce celé rodiny a v Koreji byl zaveden od roku 1898. Je založen na patriarchální společnosti a hlavou se tak může stát pouze nejstarší žijící muž v rodině. Tento systém se využíval pro osobní záznamy všech korejských občanů, kdy byli všichni členové konkrétní rodiny zapsáni pod jednoho zástupce a registr tak fungoval v rodinných složkách, nikoliv na bázi samostatné osoby.¹⁰⁷ Bylo-li potřeba rozhodnutí v právních jednáních, mohla jej podle občanského zákoníku za členy rodiny udělovat pouze hlava rodiny.

Příbuzným člověkem se rozumí manžel/manželka a pokrevní příbuzní. Ti jsou určeni jako přímý předci a potomci.¹⁰⁸

Sňatek lze podle zákona uzavřít od věku osmnácti let u mužů, šestnácti let u žen. Zákon určoval jako hranici dospělosti u mužů dvacet sedm let, u žen dvacet tři, tudíž pro uzavření sňatku před tímto věkem bylo zapotřebí souhlasu rodičů obou partnerů, případně jejich zákonných zástupců. Stejně tak lidé s omezenou svéprávností nebo zdravotními poruchami potřebují souhlas rodiny nebo opatrovníka.¹⁰⁹ Sňatek se stává platným s jeho registrací a sňatky

---

¹⁰³ Pömnjul če 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 756 a 758

¹⁰⁴ Tento přestupek vesměs spadá do obou podsekcí, obecných (viz. újma na cti) i specifických, nicméně kvůli dobové potřebě se k němu navázalo více zákonných úprav a byl dále rozpracován.

¹⁰⁵ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str.127

¹⁰⁶ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str.134

¹⁰⁷ PAK, YaeAhn. *The Overdue Abolishment of Hojuje*. [online]. 2004. [cit. 2023-12-21].

¹⁰⁸ Jedná se o potomky buď naše nebo našeho bratra. Děti od sester se nazývají vedlejší pokrevní příbuzní (panggjehjölčok) Pömnjul če 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 767,768

¹⁰⁹ Pömnjul če 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 800-803

stejného pohlaví občanský zákoník neumožňuje.¹¹⁰ Mimo to není možné uzavřít partnerství mezi jedinci, kteří mají stejné příjmení a možný původ předků (dongsöng dongbon).¹¹¹ Během registrace je partnerství zkoumáno, zdali je opravdu zákonné. Při nález, který by svědčil o opaku je svazek prohlášen za neplatný. Důvody pro zneplatnění při registraci jsou; jedna ze stran nesouhlasí se sňatkem, jeden z partnerů byl ve vztahu s příbuzným, nebo jeden z partnerů pochází z takového svazku.¹¹²

Sňatek je poté možné zrušit z následujících důvodů; je-li jeden z partnerů odsouzen po zasnoubení, je-li jeden z partnerů prohlášen za částečně nesvéprávného nebo zcela nesvéprávného, má-li jeden z partnerů venerickou chorobu, plicní onemocnění nebo nějakou jinou nevyhlášenou nemoc, uzavře-li jeden z partnerů jiný sňatek po vzniku prvního, je-li partner nevěrný, je-li život jednoho z partnerů odhadován na dva roky po uzavření manželství, pokouší-li se jeden z partnerů odložit sňatek bez udání pádných důvodů, nebo pokud jej přímo odmítá.

Odvolání sňatku se považuje za právoplatné ve chvíli, kdy jsou s ním obeznámené obě strany, není-li možné druhou stranu s takovou vůlí seznámit, je sňatek zrušen prokázáním jednoho z výše uvedených důvodů. Zároveň strana, která je zodpovědná za důvod zrušení sňatku je povinná kompenzovat možné vzniklé škody.¹¹³

Ve chvíli, kdy je sňatek registrován vzniká oběma partnerům povinnost žít ve společné domácnosti a navzájem se podporovat. Mají právo jeden druhého zastupovat, společnou odpovědnost k závazkům. V případě, že v manželské smlouvě není uvedeno jinak, stává se majetek ženy spoluvlastnictvím.¹¹⁴

Rozvod je možné uskutečnit dohodou. Pokud má dojít k rozvodu u neplnoletého jedince, musí s rozvodem souhlasit alespoň jeden z rodičů, nebo zákonný zástupce. Pro registraci rozvodu je nutné dodat příslušnému úřadu dokument, který stanovuje vůli obou partnerů a je podepsán dvěma plnoletými svědky. Pokud se do svazku narodilo dítě a strany se předem nedohodly, kdo se jej ujme, bývá dítě svěřeno do péče otci. Korejský občanský zákoník neobsahuje koncept výživného, tuto funkci do větší míry nahrazuje povinnost vyplatit

---

¹¹⁰ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str. 135

¹¹¹ Článek č. 809 který tuto normu upravoval byl roku 1997 prohlášen za protiústavní a pozbyl účinnosti od roku 1999, nahradila jej provize, která zakazuje pouze sňatky mezi příbuznými po osmé koleno.

¹¹² Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöñ (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 812-815

¹¹³ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöñ (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 804-806

¹¹⁴ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str. 135

odškodnění způsobené rozvodem a následné přerozdělení majetku.¹¹⁵ Je-li zapotřebí rozvodu z rozhodnutí soudu, je to možné pouze v následujících případech; spáchal-li jeden z partnerů trestný čin, opustil-li jeden z partnerů druhého ve zlém úmyslu, zachází-li jeden z partnerů nebo jeho příbuzní s druhým nerovně, chová-li se partner nerovně k přímým předkům druhého partnera, život jednoho z partnerů je nejistý po dobu následujících tří let, nebo jsou-li přítomné další nespecifikované závažné problémy.¹¹⁶¹¹⁷

Rodiče mají ze zákona autoritu nad nezletilým potomkem, stejně tak rodiče adoptivní. Tato autorita sestává z práv a povinností chránit a vzdělávat potomka, zajistit mu místo k žití, vychovávat jej, spravovat majetek potomka a zastupovat ho v právním řízení. Tato práva by měla být vykonávána společně oběma rodiči během trvání manželství.¹¹⁸ Biologickým potomkem je automaticky považováno dítě narozené během trvání manželského svazku. Dítě, které se narodí nejpozději tři sta dní po rozvodu je taktéž považováno za biologické z toho svazku.¹¹⁹

Adoptovat dítě si může plnoletá osoba, a to pouze v případě, že neexistuje žádný přímý příbuzný, který by se dítěte ujal. V případě, že zájemce o adoptování dítěte má partnera, potřebuje k adopci výslovný souhlas tohoto partnera.¹²⁰

Adopce nabývá účinnosti registrací u příslušného úřadu, kde může ale být i shledána neplatnou v případě, že; nedojde k souhlasu obou stran zainteresovaných v adopci¹²¹, je-li záměrem adopce podvod nebo bezdůvodné obohacení.¹²²

Opatrovnictví vzniká v situaci, kdy nezletilá osob nemá nikoho, kdo by nad ní měl rodičovskou autoritu. Za opatrovníka může být zvolena vždy jen jedna osoba. Rodiče sami mohou vyjádřit vůli o stanovení opatrovníka, ale pouze v případě, že disponují právem zastupovat nezletilého potomka v právních úkonech a nakládat s jeho majetkem. Opatrovníkem

---

¹¹⁵ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str. 136

¹¹⁶ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 833-840

¹¹⁷ Oproti západu korejské právo uznává rozvod z rozhodnutí soudu pouze v případě přečinu partnerů.

¹¹⁸ V případě, že jeden z rodičů není schopen tyto povinnosti vykonávat, rozhoduje o jejich situaci soud a může práva přiřknout pouze jednomu z partnerů. V situaci, kdy ani jeden z rodičů není schopný o potomka pečovat, rozhodne soud o jeho opatrovníkovi.

¹¹⁹ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 844

¹²⁰ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 866-874

¹²¹ Včetně případu, kdy dítě, které má být adoptováno je mladší patnácti let, jeho rodiče jsou mladší patnácti let a není k adopci udělen souhlas žádným plnoletým zástupcem rodiny nebo opatrovníkem.

¹²² Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 883-885

se mohou stát přímí příbuzní, jejich pořadí určuje zákon, není-li nikdo z nich schopný se opatrovníkem stát, určí jej soud.

Opatrovnictví nemůže být přiřčeno člověku, který je; nezletilý, v bankrotu, trestně stíhaný, rodinný člen nebo zástupce, který byl již soudem zamítnut, nezvěstný, nebo podal žalobu proti svému partnerovi nebo jeho přímým pokrevním příbuzným.¹²³

3.5. Dědické právo

Dědictví a závěti jsou spravovány normami v páté a poslední části občanského zákoníku.

Majetek zemřelého přechází okamžitě v celé výši na dědice. Majetkem se myslí nejenom práva, ale také závazky, nejsou-li přímo vázané pouze na zemřelého. Pro přenos dědictví není zapotřebí žádného zákonného převodu, převodu majetku nebo registrace. Stejně tak dědic nemusí prokazovat žádnou znalost o nabytém majetku. Existuje-li více dědiců, je majetek rozdělen do společného dědictví dle podílu. Spoludědicové mohou s majetkem nakládat pouze společně, nikoliv sami za sebe a pouze se svými podíly.

Podíl je u všech dědiců stejný, s výjimkou partnera/partnerky zemřelého, kteří obdrží padesát procent z dědictví. Společné dědictví může být upraveno v závěti, případně o něm může rozhodnout třetí strana, která k tomu byla určena závětí.

Zůstavitel může ve své závěti určit, že k převodu společného dědictví nedojde až dalších pět let po jeho smrti. V případě, že tato podmínka nebyla v závěti zahrnuta, může každý spoludědic požadovat rozdělení dědictví kdykoliv. Neshodnou-li se spoludědicové na svých podílech, rozhoduje ve věci soud.¹²⁴

Závěť je právní výrok, který upravuje vztahy a majetek po zůstavitelově smrti. Běžně závěť určuje, kdo se stane dědicem majetku a jedná se o jednostrannou deklaraci, která je až do smrti odvolatelná. Další možností zůstavitele je dědická smlouva, která se uzavírá mezi dvěma stranami a nemůže být odvolána bez soudního řízení.¹²⁵

---

¹²³ Pömnjul če 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 928-937

¹²⁴ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str.137

¹²⁵ Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. (2013), str.137

Zůstavitel musí být alespoň sedmnáct let starý, aby mohl zanechat platnou závěť. Ta má z důvodu své důležitosti náležitě formální podmínky. Pokud je nesplňuje, může být prohlášena za neplatnou. Osoby se sníženou svéprávností nebo zcela nesvéprávné mohou zanechat platnou závěť pouze za předpokladu, že je jejich ošetřující lékař na dobu potřebnou opět sezná svéprávné. Taková situace je ale velmi ošemetná a ve většině případů, kdy bylo potřeba naložit zákoně s dědictvím, zodpovídal za závěť poručník či zákonný zástupce těchto osob.¹²⁶

Závěť je možné uzavřít pěti různými formami; vlastnoručně napsaný dokument, hlasová nahrávka, úředně ověřený dokument, úschovou u notáře či ústním prohlášením.¹²⁷

3.6. Retroaktivita a popření starých norem

Jak bylo již zmiňováno, první moderní korejský občanský zákoník byl kompilován z části i na v té době stávajícím a platném japonském občanském právu. Z toho důvodu byly některé precedenty a teorie použity jako primární zdroje namísto teorií a zvyků domácích, které nebyly dostatečné ve své interpretaci a přímé aplikaci.¹²⁸

Již přímo občanský zákoník nicméně udává, že tento zákoník platí i pro skutky vzniklé před jeho vstupem v platnost, vyjma situací, které se řídí specifickými zákony a tím pádem jej můžeme označit za retroaktivní.¹²⁹¹³⁰

Právní badatelé a historikové se po dlouhou dobu dohadovali nad důležitosti popření starých norem a vytyčení nového korejského práva. Během sedmdesátých a osmdesátých let dvacátého století navíc postupně naakumulovali precedenty přímo v korejských občanských sporech a postupně jimi tak nahrazovali dříve zavedené, které se tak stali pouze referencemi. Převažuje tak názor, že prvky německého práva jsou v korejském občanském zákoníku znát silněji, a tím jej výrazně odlišují od dříve zavedeného práva japonského.¹³¹

---

¹²⁶ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöñ (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 1061-1072

¹²⁷ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöñ (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), článek č. 1065

¹²⁸ PAK, Inhwan. The Impact of the Japanese Meiji Civil Code on the Korean Civil Code and the Historical Challenge of the Study on the Korean Civil Law. *A Collection of Legal papers*. 2016. 20(3). str. 2

¹²⁹ Retroaktivita je zpětná účinnost, případně zpětná působnost, právního předpisu. Za normálních okolností je považována za nepřipustnou legislativní taktiku.

Retroaktivita. [online] Iuridictum. [cit. 2023-12-21].

¹³⁰ Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöñ (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník), dodatek č. 2

¹³¹ PAK, Inhwan. The Impact of the Japanese Meiji Civil Code on the Korean Civil Code and the Historical Challenge of the Study on the Korean Civil Law. *A Collection of Legal papers*. 2016. 20(3). str. 3-6

4. Komparace 2. a 3. části korejského Občanského zákoníku a německého Občanského zákoníku

Druhá část korejského zákoníku, věcná práva, je označována jako nejvíce ovlivněnou recepcí německého práva. Vyznačuje se prvky kontinentální koncepce věcných práv.

Ačkoliv oba zákoníky následují pandektní systém, německý občanský zákoník upřednostňuje závazkové právo nad právy věcnými a pořadí částí je tak v zákonících prohozené. Jelikož předmět této práce je ale korejský občanský zákoník, bude komparace následovat jeho strukturu, tedy začínat s právy věcnými.

4.1. Metodologie komparace

Komparativní právní výzkum je po dlouhou dobu rozporuplným tématem. Výzkumníci se nemohou dohodnout na jednotné formě výzkumu, koncept právní rodiny je podrobován přezkoumání, stejně tak i další předměty komparací. I přesto je komparace domácích, případně blízkých právních systému se systémy z úplně jiných zemí naprosto stěžejní při doktrinálním právním výzkumu.

Nejčastěji využívaným způsobem porovnávání zákonů je prostá srovnávací metoda¹³², kterou pro tuto práci využiji. Umožňuje efektivní zkoumání jednotlivých úrovní, hlubší porozumění a kvalitnější interpretaci částí zákoníku. Metoda vyžaduje přesné vymezení předmětu, který budu zkoumat. V tomto případě se bude jednat o předmět srovnávaný, korejský občanský zákoník, a předmět se kterým budu srovnávat, tedy německý občanský zákoník.

Při srovnávání vybraných článků občanských zákoníku pracuji s příloženými pracovními překlady, které jsem za účelem kompilace práce vypracovala. Jednotlivé články pak porovnávám a všímám si rozdílů: který ze systému dává větší důraz na které provize, liší-li se výslovně v některých nařízeních, či jsou-li v zásadě obsahem totožné, jak tomu napovídají odborné texty, poukazující na ovlivnění korejského občanského zákoníku německým systémem práva. Zároveň se snažím v tomto výběru upozornit i na části, které toto tvrzení alespoň částečně vyvracejí a obsahově jsou uzpůsobeny pouze pro korejský systém.

---

¹³² Jiným názvem také metoda komparativní či metoda komparační. V případě potřeby je možné jí kombinovat s dalšími metodami, vyžaduje-li to zkoumaná oblast.
VAN HOECKE, Mark. Methodology of Comparative Legal Research. *Law and Method* [online]. 2015, str.1-2

Ty články korejského občanského zákoníku, které se přímo odvolávají na zvykové právo, vyčleňují do samostatné kapitoly zabývající se přítomností těchto prvků.

Tato komparace by měla ukázat, do jaké míry jsou zákoníky totožné, v jakém poměru se vyskytují normy odkazující na tradiční zvykové právo a je-li tedy fakticky správné tvrdit, že korejský občanský zákoník nese výraznější prvky kontinentálního práva a obsahuje podstatnou část tradičního práva.

4.2. Vybrané články

4.2.1. Věcná práva

Německý občanský zákoník v třetí části, věcných právech, vynechává obecná ustanovení a obeznamuje přímo se zákony týkající se vlastnictví. Korejský zákoník vytyčuje, že věcná práva nemohou vzniknout jinak, než ustanoveným zákonem nebo na základě zvykového práva. Všechny změny věcných práv je taktéž třeba bezodkladně registrovat, aby byly vnímané jako platné.¹³³ Oba zákoníky se shodují, že osoba, která má kontrolu nad objektem má právo jej vlastnit a vlastnictví automaticky přechází na dědice.¹³⁴ V případě potřeby bránit své vlastnictví je ze zákona dovoleno v obou zákonících použití síly k navrácení majetku vlastníkov, síly lze použít i v situaci pouhého ohrožení vlastněného majetku.¹³⁵ Německý zákoník navíc ukládá, že v případě podílového vlastnictví mezi několika stranami neexistuje ochrana držby jednotlivce.¹³⁶

Vlastnická práva jsou totožně vymezená prostorem nad povrchem zemského tělesa i pod ním. Oproti tomu se zákoníky rozcházejí v případě rušení sousedících majitelů, přičemž korejský zákoník jasně říká, že vlastník je povinen zamezit obtěžování či způsobení jakékoliv újmy z důvodů zápachů, kouře a dalších vlivů. Německý zákoník tuto provizi objasňuje z opačné pozice, kdy naopak právě sousedící vlastník nemá právo zamezit přívodu plynů, par, kouře a dalších, pokud tyto vlivy výrazně nezhoršují užívání jeho pozemku.¹³⁷

---

¹³³ Příloha č. 1 (článek 185 a 186)

¹³⁴ Příloha č. 1 (článek č. 192-193) a Příloha č. 2 (článek č. 854 a 857)

¹³⁵ Příloha č. 1 (článek č. 204) a Příloha č. 2 (článek č. 859 a 861)

¹³⁶ Příloha č. 2 (článek č. 866)

¹³⁷ Příloha č. 1 (článek 212 a 217) a Příloha č. 2 (článek č. 905-906)

Nabytí vlastnictví je v případě korejského zákoníku podmíněno zejména dobou, po jakou osoba majetek užívá a následné registraci. Druhý zákoník dává do popředí naopak nabytí skrz smlouvu o převodu, která může mít buď formu dohody za přítomnosti obou stran, prodávajícího i kupujícího, před příslušným orgánem, nebo podobu soudního smíru. Požadavek na dobu užívání je dle korejského občanského práva buď dvacet let bez předchozí registrace vlastnictví, nebo deset let s registrací hned od počátku užívání. Německý zákoník vyžaduje pouze období deseti let a registrace je nutná ve všech případech.¹³⁸

Vlastnictví nalezeného majetku připouští oba zákoníky po uplynutí jednoho roku od nalezení za předpokladu, že se o něj původní vlastník nepřihlásí.¹³⁹

Zajímavým rozdílem je prisouzení vlastnictví ve dvou specifických případech, které zpracovává pouze korejský zákoník. Prvním je nalezení a následné získání vlastnictví obchodu, přičemž zákonná doba na přičtení nároku je stejná jako u ostatních nalezených majetků, tedy jeden rok, ale předměty, jež jsou součástí takového obchodu podléhají i tak dělení mezi nálezcce a původního vlastníka. Provize nicméně nespecifikuje, jak s polovinou předmětů nakládá, pokud se původní vlastník neohlásí. Druhým případem jsou kulturní statky a ty by podle zákona měly vždy připadnout státu.¹⁴⁰

Ve věci společného vlastnictví se zákoníky také shodují. Vlastněný majetek je rozdělen na podíly a každý spoluvlastník může se svým podílem libovolně nakládat, v případě korejského zákoníku je pouze doplněno, že k tomu může dojít pouze za zřetelného souhlasu dalšího spoluvlastníka. Pokud dojde k navýšení hodnoty celkového vlastnictví určitou činností jednoho ze spoluvlastníků, je nový celkový podíl opět rozdělen procentuálně mezi všechny spoluvlastníky.¹⁴¹

Korejský zákoník se podrobněji věnuje stavebnímu právu, v druhém zákoníku jsou tyto provize opomenuty.

Na základě obou zákoníků lze pozemek zatížit věcným břemenem, a to za účelem užití tohoto pozemku k předem dohodnutým úkonům. Německý zákoník specifikuje, že podstata věcného břemene je naplněna pouze pokud takové břemeno zvýhodňuje užívání majetku oprávněné osoby a zároveň nelze obsah břemene rozšiřovat na rámec vyplývající z dohody.¹⁴²

---

¹³⁸ Příloha č.1 (článek č. 245) a Příloha č.2 (článek č. 925 a 937)

¹³⁹ Příloha č.1 (článek č. 253) a Příloha č.2 (článek č. 965 a 973)

¹⁴⁰ Příloha č. 1 (článek č. 254 a 255)

¹⁴¹ Příloha č.1 (článek č. 262-264) a Příloha č.2 (článek č. 1008-1011)

¹⁴² Příloha č. 1 (článek č. 291) a Příloha č. 2 (článek č. 1019-1019)

V případě spoluvlastnictví nemovitosti, která je zatížena věcným břemenem, se zákoníky rozchází. Pro Koreu platí nerozlučnost nabytí, tzn. i když je na základě smlouvy zatížen jenom konkrétní podíl spoluvlastníka, zatížení automaticky přechází i na všechny ostatní existující podíly dané nemovitosti. Oproti tomu spolkový zákoník nařizuje, že při dělení zatížené nemovitosti jsou z obsahu věcného břemene uvolněny části, které spadají mimo rozsah výkonu tohoto břemene.¹⁴³ Navíc je umožněno vlastníkovi, v jehož prospěch je nemovitost zatížená oprávnění věc užívat. Uživací právo je dál již nepřevoditelné, může být, ale delegováno na jinou osobu, než je uživatel.^{144 145}

Korejský zákoník v dalším oddílu mezi věcná práva zahrnuje typ nájmu (*čõnsegwõn*), který je ale ve své formě vlastní pouze pro území Koreje a v německém zákoníku se s nájemním právem setkáme až v další části, závazkovém právu, kde je zahrnuto v rámci smluv.

Tento specifický typ nájmu umožňuje nájemci právo okupovat nemovitost jiného vlastníka s povinností uhrazení depozitu.¹⁴⁶ Předmětem tohoto typu nájmu se nesmí dle zákona stát hospodářská půda a nájemce nese po dobu trvání nájmu odpovědnost za veškeré škody a je povinen nemovitost udržovat v původním stavu a v případě poškození uhradit opravy na své náklady. Nájemní smlouva je časově omezena s možností obnovy a zákoník taktéž umožňuje nájemci využít právo ke koupi pronajímané nemovitosti.¹⁴⁷

Německý zákoník naopak zahrnuje do věcných práv tzv. předkupní právo. Podle něj je osoba v jejíž prospěch je nemovitost zatížena věcným břemenem oprávněna jej vlastníkovi této nemovitosti přeplatit. Předkupní právo se vztahuje i na příslušenství zatížené nemovitosti.¹⁴⁸

Dalším specifikem korejského občanského zákoníku je zadržovací právo, které opravňuje vlastníka věci, jež je v užívání cizí osoby a ze které vzniká vlastníkovi zisk, zadržet tuto užívanou věc do doby, než uživatel proplatí vzešlý zisk. V případě, že uživatel není schopen zisk vyplatit je vlastník dokonce oprávněn zadržanou věc i vydražit a tímto způsobem si zisk vynahradit.¹⁴⁹

Oba zákoníky se opět scházejí v oddílech týkajících se zástavního práva, přičemž v Koreji se takové právo rozděluje ještě na dvě podčásti; zástavu nad movitou a nemovitou věcí.

---

¹⁴³ Příloha č. 1 (článek č. 295) a Příloha č. 2 (článek č. 1026)

¹⁴⁴ Tzn. že vlastník v jehož prospěch je věcné břemeno může vybrat další cizí osobu, která bude oprávněna k užití věci, ale nemůže věcné břemeno například darovat či ho zahrnout do dědického řízení

¹⁴⁵ Příloha č. 2 (článek č. 1030 a 1059)

¹⁴⁶ Viz. kapitola 3.2. Věcná práva, str. 24

¹⁴⁷ Příloha č. 1 (článek č. 303-316)

¹⁴⁸ Příloha č. 2 (článek č. 1094 a 1096)

¹⁴⁹ Příloha č. 1 (článek č. 320 a 322)

Korejský zákoník předepisuje, že na jednu movitou věc je možné uvalit až několik zástav, ty jsou splatné v závislosti na svém vzniku a je možné zástavu i vydražit. Chybí zde upřesnění v případě spoluvlastnictví jako je tomu v německém zákoníku, tam je zástava na zlomek nemovitosti zákonná jen v případě, že se jedná o spoluvlastnický podíl.¹⁵⁰

4.2.2. Závazková práva

Část o závazkových právech, stejně jako předchozí, v německé verzi pomíjí obecná ustanovení a zaměřuje se rovnou na smlouvy.

Korejský zákoník určuje náplň závazku jako hodnotu, která nemusí být vyjádřitelná penězi. Věc, která je předmětem závazku by měla být udržována v dobrém stavu až do doby navrácení vlastníkovi. Závazky je podle obou zákoníků možné splácet i v jiné měně, než bylo dohodnuto a dlužník je odpovědný za opoždění nároku na splátku, a to i v případě že závazek neměl přesně určenou dobu splatnosti. Německý zákoník navíc doplňuje, že dlužník by měl uskutečnit plnění podle požadavků a v dobré víře s ohledem na zvyklosti.¹⁵¹

Závazky jsou přenosné, a to i na třetí stranu, která uzavírá v takovém případě novou smlouvu s věřitelem.¹⁵²

Zákoníky se shodují že smlouva je platná od chvíle vyjádření jasného souhlasu obou smluvních stran a za předpokladu, že je její plnění možné.¹⁵³

Smlouva o daru je platná se souhlasem obou smluvních stran a dojde-li k převodu majetku bez nároku na finanční náhradu.¹⁵⁴

---

¹⁵⁰ Příloha č. 1 (článek č. 333 a 338) a Příloha č. 2 (článek č. 1105-1106)

¹⁵¹ Příloha č. 1 (článek č. 373-387) a Příloha č. 2 (článek č. 242-242)

¹⁵² Příloha č. 1 (článek č. 449 a 453)

¹⁵³ Příloha č. 1 (článek č. 532) a Příloha č. 2 (článek č. 305-306)

¹⁵⁴ Příloha č. 1 (článek 554)

4.3. Přítomnost prvků zvykového práva

V druhé části občanského zákoníku, věcných právech, je hned první zmínka o zvykovém právu v úvodním článku obecných ustanovení. Připouští vznik věcných práv nejenom na základě předepsaných norem v zákoníku, ale také na předpokladu existujících právních zvyklostí, které nicméně dále nerozvádí.¹⁵⁵

Následující paragrafy se obsahem poměrně věrně drží vzorových předpisů kontinentálního práva a další odkazy na zvykové právo nalezneme až v oddíle týkajícího se držby půdy.

Článek č. 221 s největší pravděpodobností vychází z místních zvykových norem a udává, že vlastník půdy není oprávněn zamezovat přirozenému toku vody, který se nachází na jeho pozemku. Ze zákona je mu pouze povoleno lehce upravit sílu toku pro své osobní potřeby a je-li tímto jednáním někdo další poškozen, určuje se odškodné podle zvyklostí.¹⁵⁶

Pozemek, jímž prochází splavný tok je zatížen ve smyslu, že vlastník nemůže měnit šíři tohoto toku, pokud do jeho majetku nenáleží oba břehy splavného toku. Provize uvádí, že existují-li jakékoliv další zvyky ohledně této problematiky, jsou závazné stejně jako tento zákon.¹⁵⁷

Obecně všechny provize, které se obsahem dotýkají vlastnictví a užívání pozemků přes které prochází vodní tok připouští zákonnost dalších existujících zvykových norem, které nejsou v zákoníku uvedené.

Další odkazy na zvykové právo jsou ve stejném oddílu, ale tentokrát se týkají ohraničování sousedících pozemků a následné rozdělení úhrady nákladů mezi sousedící vlastníky.¹⁵⁸

Od zvykového práva se rovněž odvíjí dohoda o minimální vzdálenosti hranice staveb od hranic pozemku. Občanský zákoník v základu udává, že běžná minimální vzdálenost by měla být alespoň metr, ale jsou-li dostupné zvyky, jež rozmezí dále upravují, je to přípustné.¹⁵⁹

---

¹⁵⁵ Příloha č. 1 (článek 185)

¹⁵⁶ Příloha č. 1 (článek 221 a 224)

¹⁵⁷ Příloha č. 1 (článek 229)

¹⁵⁸ Příloha č. 1 (článek č. 237)

¹⁵⁹ Příloha č. 1 (článek č. 242)

Poměrně specifickou provizí je i článek č. 254, který umožňuje držbu nálezci obchodu společně s předměty, které se v prostorách obchodu nacházely, a proto se domnívám, že obsah článku je takto uzákoněn na základě nějaké existující zvykové normy.

Poslední zmínku o zvyku v oddíle věcných práv najdeme v článku č. 302, který opravňuje rezidenty určitých oblastí ke sběru úrody a čerpání přírodních zdrojů z plochy cizího pozemku, který byl zatížen jako věcné břemeno k tomuto účelu. Podle zvykového práva se mají řešit všechny podobné situace.

Třetí část občanského zákoníku, závazkové právo, nese prvky zvykového práva výhradně v provizích týkajících se smluvního práva.

Platnost smlouvy se odvíjí od způsobu vyjádření souhlasu smluvních stran a forma potvrzení obsahu smlouvy může být vyjádřena buď jasným záměrem dohodu přijmout nebo pomocí jiného zvyku, který je oběma stranám známý.¹⁶⁰

Zvykové právo může ovlivňovat i průběh prodeje. Při něm dochází k podstoupení vlastnických práv k předmětu ze strany prodejce výměnou za úhradu hodnoty tohoto předmětu ze strany kupujícího. Pokud kupní smlouva, na které se smluvní strany dohodnou ani žádná zvyková norma, kterou by se obě strany měly řídit neudává jinak, mělo by k této výměně dojít současně.¹⁶¹

Úplně poslední přímý odkaz na zvykové právo ve třetí části zákoníku je provize o výši finančního ohodnocení a jeho splatnost.

Tento článek udává, že pokud smlouva o zaměstnání neobsahuje ani výši ani splatnost finančního ohodnocení za vykonanou práci je přípustné určit obojí na základě zvyku.¹⁶²

---

¹⁶⁰ Příloha č. 1 (článek č. 532)

¹⁶¹ Příloha č. 1 (článek č. 568)

¹⁶² Příloha č. 1 (článek 656)

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo systematicky popsat vývoj moderního občanského práva na území Korejské republiky, a to od předkoloniálního období až po šedesátá léta 20. století, kdy vešel v platnost první moderní korejský občanský zákoník. Zároveň jsem velkou pozornost věnovala vlivům kontinentálního a zvykového práva a pokusila se přesněji určit, do jaké míry se tyto vlivy opravdu projevíly.

První částí této práce jsem objasnila historický kontext doby a popsala důvody, na jejichž základě započal proces modernizace existujících právních předpisů na korejském území. Mezi ty patřily zejména zákony stipulované v období království Čosŏn, normy z velké části převzaté nebo výrazně ovlivněné čínským právem z období dynastie Ming. Tyto právní celky se postupně přepracovávaly a doplňovaly o zvykové právo, které podle zdrojů v Koreji vznikalo už od doby prvních státních celků.

Snaha o reformu těchto právních celků se váže k japonskému územnímu zájmu. Japonští akademikové a právní specialisté se totiž jako první z rozkazu japonské vlády pokusili o modernizaci a systematizaci korejského právního systému.

Díky tomu bylo možné po anexi Koreje implementovat pro tu dobu cizí, kontinentálním právem ovlivněný, japonský občanský zákoník a na jeho základě spravovat téměř veškeré veřejnoprávní vztahy. Soukromoprávní spory byly řešeny reformou systematizovaným souborem zvykových norem.

V druhé části práce jsem popsala vývoj občanského práva po formaci republiky a věnovala se postupu přípravné komise, jejímž úkolem bylo vypracovat novou podobu občanského zákoníku tak, aby odpovídal potřebám společnosti. Důležitým prvkem byla zcela jistě potřeba odchýlit se co nejvíce od japonského vlivu a komise proto hojně stavěla na teorii německého práva a snažila se obsahově co nejvíce odchýlit od norem platných během okupace.

Třetí část práce sestává z podrobného popisu občanského zákoníku z roku 1960 a všech jeho částí.

Práci ukončuji komparací korejského a německého občanského zákoníku, konkrétně částí o věcných právech a závazkovém právu. K tomuto výběru jsem dospěla na základě zpracování odborných článků, které tyto dva celky uvádějí jako nejvíce ovlivněné zvykovým

právem. Mým záměrem tedy bylo fakticky porovnat konkrétní články a následně shrnout, jestli je toto tvrzení pravdivé a do jaké míry.

Výsledkem první části komparace je, že normy obou zákoníků se v základním obsahu jednotlivých částí shodují, korejský zákoník je o trochu méně detailní a nepředpokládá takové množství situací, jako uvádí zákoník německý. Výběr z obou zákoníků se lehce liší v pořadí. Korejský zákoník zpracovává navíc do věcných práv také právo stavební a speciální formu nájmu.

Druhou část komparace tvoří shrnutí výskytu zvykového práva ve vybraných částech korejského zákoníku. Zde vyplývá, že první část, věcná práva, je ovlivněna zvykovým právem doslovně pouze v normách týkajících se vlastnictví a užití pozemků, jež jsou zatížena věcným břemenem kvůli přítomnosti vodního toku.

V závazkových právech jsou stopy zvykového práva patrné pouze v provizích upravující právo smluvní.

Na základě tohoto výsledku můžeme tedy říct, že korejský občanský zákoník je po stránce formální úpravy a obsahu silně ovlivněn německým právním systémem. Zmínky a odkazy na zvykové právo jsou oproti celkovému rozsahu zákoníku poměrně zanedbatelné.

Během vypracování této práce jsem se potýkala s nedostatkem zdrojů u tematiky podoby a způsobu začleňování zvykového práva. Stejně tak informace ohledně procesu kompilace materiálů při navrhování korejského zákoníku nebyly příliš obsáhlé.

Za další související téma vhodné k rozpracování bych považovala vývoj zákoníku od šedesátých let do současnosti, neboť prošel několika podstatnými úpravami, zejména v části o rodinném právu.

Seznam použitých zdrojů

Primární zdroje:

Bürgerliches Gesetzbuch. Ausfertigungsdatum 1896.8.18 (Občanská právní kniha, datum vydání 18.8.1896). [cit. 2023-6-23].

Dostupné z: https://www.koeblergerhard.de/Fontes/BGB/BGB1960_BGBI_I_S.389.htm

Pömnjul č. 471ho. 1958.2.22. čedžöng, Minpöbčöön (Zákon č. 471, ze dne 22.2.1958, Občanský zákoník). [cit. 2023-6-28].

Dostupné z: <https://www.law.go.kr/LSW/lsInfoP.do?lsiSeq=58431#0000>

Sekundární zdroje:

KIM, Marie Seong-Hak. Customary Law and Colonial Jurisprudence in Korea. *American Journal of Comparative Law*. 2009, 57(1). ISSN 0002919X.

KIM, Marie Seong-Hak. Law and Custom under the Chosön Dynasty and Colonial Korea: A Comparative Perspective. *Journal of Asian Studies*. 2007, 66(4). ISSN 00219118.

KIM, Marie Seong-Hak. Ume Kenjirō and the Making of Korean Civil Law, 1906-1910. *Journal of Japanese Studies*. 2008, 34(1). ISSN 00956848.

Korea Legislation Research Institute, ed. *Introduction to Korean law*. Heidelberg: Springer, 2013. ISBN 9783642316883.

LÖWENSTEINOVÁ, Miriam a POPA, Markéta. *Made in Korea*. V Praze: Nová vlna, 2019. ISBN 978-80-85845-94-5

ONO, Shusei. Comparative Law and the Civil Code of Japan (I). *Hitotsubashi journal of law and politics*. 1996, 24. ISSN 00732796.

PAK, Inhwan. The Impact of the Japanese Meiji Civil Code on the Korean Civil Code and the Historical Challenge of the Study on the Korean Civil Law. *A Collection of Legal papers*. 2016. 20(3). UCI: G704-SER000014565.2016.20.3.001

SETH, Michael J. *A Concise History of Modern Korea: From the Late 19th Century to the Present*. Plymouth: Rowman & Littlefield Publishers, 2010. ISBN 9780742567139.

The Spirit of Korean Law: Korean Legal History in Context. Leiden and Boston: Brill, 2016. ISBN 978-90-04-29077-8.

QUINONES, C. Kenneth. „*The Impact of the Kabo Reforms upon Political Role Allocation in Late Yi Korea, 1884-1902*“. *Occasional Papers on Korea*, no.4 (1975): 1-18. [cit. 2023-12-20]. Dostupné z: <http://www.jstor.org/stable/41490134>.

HIGGINS, A.Pearce. *The Making of the German Civil Code*. *Journal of the Society of Comparative Legislation*, Vol. 6, No.1 (1905): 95_105 [cit. 2023-12-20].

Dostupné z: <https://www.jstor.org/stable/752218>

Kim Čingjun kjosu Čodžakdžip (Kompilace prof. Kim Čingjuna), kapitola *Undong tchädong: Kadžokböp čedžang šigi* (Zrození hnutí: Období uzákonění rodinného práva). [cit. 2023-12-19].

Dostupné z: <https://www-krpia-co-kr.ezproxy.is.cuni.cz/viewer/open?plctId=PLCT00004871&highlight=%E6%B3%95%E5%85%B8%E7%B7%A8%E7%BA%82%E5%A7%94%E5%93%A1%E6%9C%83%2C%EB%B2%95%EC%A0%84%ED%8E%B8%EC%B0%AC%EC%9C%84%EC%9B%90%ED%9A%8C&nodeId=NODE04078463&medaId=MEDA04192091#none>

KRAUS, Jan. *Proces kompilace a přijímání občanského zákoníku v období Meidži*. Diplomová práce, Univerzita Karlova. Filozofická fakulta, 2007, 2007, 96, [2] s.

VAN HOECKE, Mark. *Methodology of Comparative Legal Research*. *Law and Method* [online]. 2015 [cit. 2021-5-15]. Dostupné z: [doi:10.5553/REM/.000010](https://doi.org/10.5553/REM/.000010)

Online zdroje:

KAGAYAMA, Shigeru. *History of the Civil Code of Japan and Comparison with the Uniform Law*. [online]. 2001, [cit. 2023-12-21]. Dostupné z: http://cyberlawschool.jp/kagayama/hist_c_civ.html

LEE, Jong Hyeok. *A Preliminary History of Korean Private International Law*. *Korea Private International Law Journal* [online]. 2018, 2018-12-31, 24(2), 241-301 [cit. 2023-12-21]. ISSN 1738-6306. Dostupné z: [doi:10.38131/kpilj.2018.12.24.2.241](https://doi.org/10.38131/kpilj.2018.12.24.2.241)

PAK, YaeAhn. *The Overdue Abolishment of Hojuje*. [online]. 2004, [cit. 2023-12-21].
Dostupné z: <http://moglen.law.columbia.edu/twiki/bin/view/LawContempSoc/YaeAhnPark-SecondPaper>.

Pöbdžönpchjönčchanüwöhwö. [online] Encyclopedia of Korean Culture. [cit. 2023-12-21].
Dostupné z: <https://encykorea.aks.ac.kr/Article/E0022705>

Retroaktivita. [online] Iuridictum. [cit. 2023-12-21].
Dostupné z: <https://iuridictum.pecina.cz/w/Retroaktivita>.

Přílohy

Příloha č. 1 – Korejský občanský zákoník

Část 2. Věcná práva

Oddíl 1. Obecná ustanovení

Článek č. 185 Druhy věcných práv;

Věcná práva nemohou vzniknout jinak, než jak udává zákon nebo zvykové právo.

Článek č. 186 Změny ve věcných právech

Změny věcných práv musí být registrované, aby byly platné podle zákona.

Článek č. 187 Nabytí věcných práv bez registrace

Nabytí skrz dědictví, veřejné sbírky, aukce a rozsudek nemusí být registrováno, ale nelze s takovými právy dále manipulovat, pakliže nejsou registrovaná.

Oddíl 2. Vlastnická práva

Článek č. 192 Nabytí a uplynutí vlastnických práv;

Osoba, která fakticky kontroluje (disponuje) věc(i) má právo na její vlastnictví. V případě, že vlastník ztratí kontrolu nad touto věcí, jeho právo zaniká.

Tato provize neplatí, pokud je vlastnictví obnoveno dle článku č. 204.

Článek č. 193 Přesun vlastnických práv na základě dědictví;

Vlastnické právo se přesouvá na dědice.

Článek č. 195 Vlastnictví v zastoupení

V případě správy majetku ve vlastnictví druhé osoby, připadají vlastnická práva pouze této druhé osobě.

Článek č. 204 Obnova vlastnických práv;

Je-li zákonný vlastník okraden, je oprávněn požádat o navrácení či kompenzaci vzniklých škod.

Oddíl 3. Držba

Článek č. 212 Rozmezí vlastnictví půdy

Vlastnictví půdy náleží k prostoru nad povrchem i pod ním.

Článek č. 216

Vlastník půdy může požádat o využití sousedního pozemku v rozmezí nutném pro výstavbu nebo opravu staveb, zdí či ohraničení pozemku. Bez souhlasu sousedů nesmí vstoupit na pozemek.

Článek č. 217 Rušení kouřem a dalšími vlivy

Vlastník je povinen zamezit obtěžování či způsobení jakékoliv újmy.

Článek č. 219 Právo na průchod

Pokud neexistuje přístup k veřejné ploše z vlastněného pozemku, je vlastník oprávněn využít okolní pozemky k průchodu či zbudovat přístup vlastní, zajistí-li že tak bude učiněno s co nejmenšími omezeními pro sousedící vlastníky.

Článek č. 221

Vlastník nesmí zamezovat přirozenému průtoku vodního zdroje. Vlastník pozemku nacházejícího se ve vyvýšené poloze nesmí bránit síle odtoku vody na pozemky v nížinách mimo svou oprávněnou potřebu. (Pro svou potřebu může do určité míry zpomalit sílu odtoku vody, nesmí překročit hranici, kdy by byl odtok kompletně znemožněn)

Článek č. 224

Pokud existuje zvykem určená peněžní částka vyžadována jako odškodné v předchozích situacích, je tento zvyk brán jako rozhodující.

Článek č. 229 Změna splavného toku

Vlastník pozemku, jehož prostorem prochází splavný tok nesmí měnit šíři tohoto toku, pokud nemá ve vlastnictví oba břehy splavného toku. Nachází-li se splavný tok zcela v prostorách vlastněného pozemku, je možné provést na něm změny, které neovlivní konzistenci jeho odtoku. Existují-li další zvyky týkající se této provize jsou brány taktéž jako závazné.

Článek č. 233

Vlastníci pozemků, na němž se nachází vodní tok využívaný pro zemědělské a průmyslové účely, jsou zvýhodněni nad ostatními vlastníky a uživateli.

Článek č. 234

Obsah předchozího článku je řízen a může být upraven dalšími existujícími zvyky.

Článek č. 237

Osoby jejichž pozemky spolu sousedí mohou na společné náklady vybudovat hraniční značky či předělovou zeď. Obě strany poskytnout výši nákladů buď rovným dílem nebo podílově na základě velikosti svých pozemků. Rozdělení nákladů se může řídit i dalšími zvyky, pokud existují.

Článek č. 242 Stavba u hranice pozemku

Stavby se nesmí budovat blíže než alespoň půl metru od hranice pozemku, neexistuje-li pro to zvyková norma, která by to umožnila. Vlastník sousedícího pozemku je oprávněn vyžadovat přestavbu nebo kompletní odstranění stavby, musí tak ale učinit do jednoho roku od konstrukce.

Článek č. 245 Nabytí vlastnictví dlouhodobou okupací

Osoba, která v dobré víře užívá majetek po dobu dvaceti let získává právo držby nad tímto majetkem registrací. Již registrovaný vlastník užívající majetek po dobu deseti let taktéž nabývá práva držby.

Článek č. 253 Získání nalezeného majetku

Nálezce majetku se stává vlastníkem po uplynutí jednoho roku od nalezení a ohlášení tohoto nálezku, pokud se původní vlastník neohlásí.

Článek č. 254 Nabytí vlastnictví obchodu

Nálezce získá vlastnické právo k obchodu po uplynutí jednoho roku od ohlášení nálezku za předpokladu, že původní vlastník se nepřihlásí. Předměty nalezené v takto získaném obchodu náleží z poloviny původnímu vlastníku a z poloviny nálezci.

Článek č. 255 Státní vlastnictví kulturních statků

Předmět, který se stane důležitým materiálem pro akademický výzkum by měl připadnout do vlastnictví státu.

Článek č. 262 Sdílení majetku

Je-li věc ve vlastnictví oprávněné osoby z důvodu úroku, pak je sdílena. Spoluvlastníci mají stejný podíl.

Článek č. 263 Nakládání se spoluvlastnictvím

Spoluvlastníci mohou nakládat se svými podíly a profitovat z celého spoluvlastnictví se ziskem odpovídajícím procentu jejich podílu na vlastnictví.

Článek č. 264 Zcizení nebo změna podílu

Spoluvlastník nesmí změnit nebo manipulovat s podílem bez souhlasu dalšího spoluvlastníka.

Oddíl 5. Věcná břemena

Článek č.291 Obsah věcného břemena

Místní správa má právo zatížit půdu jiného vlastníka za účelem obohacení vlastní půdy.

Článek č. 295 Nerozlučitelnost nabytí

Pokud je podíl jednoho ze spoluvlastníků zatížen věcným břemenem, jsou zatíženy i ostatní podíly.

Oddíl 6. Nájem

Článek č. 303

Nájemce nabývá právo okupovat nemovitost jiného vlastníka, která je určen k pronájmu s povinností uhradit depozit. Hospodářská půda nemůže být předmětem tohoto nájmu.

Článek č. 308 Odpovědnost k pronajaté nemovitosti

Po dobu trvání nájmu nese nájemce odpovědnost za veškeré škody, kterým se dá předejít.

Článek č. 309 Údržba a povinnost opravy

Nájemce musí udržovat pronajatou nemovitost v původním stavu a zajišťovat navrácení poškozených věcí do původního stavu.

Článek č. 312 Trvání nájmu

Trvání nájemní smlouvy by nemělo překročit dobu deseti let. Nájemní smlouva může být po uplynutí obnovena, ale v druhém období na dobu kratší než deset let.

Článek č. 313 Oznámení vypršení nájemního práva

Pokud není stanovená doba trvání nájmu, může kterákoliv ze smluvních stran oznámit zrušení nájmu kdykoliv. Nájemní smlouva zanikne po uplynutí šesti měsíců od takového oznámení.

Článek č. 316 Požadavky na obnovení původního stavu, právo ke koupi

Vyprší-li nájem z důvodu uplynutí nájemní doby, je nájemce povinen navrátit objekt do originálního stavu, v jakém jej přijal. Nájemce může požádat o odkoupení a pronajímatel nesmí tuto žádost odmítnout bez závažného odůvodnění.

Oddíl 7. Zadržovací právo

Článek č. 320

Vlastník věci, která je v užívání cizí osoby, a ze které vzniká vlastníkovu zisk, je oprávněn tuto věc zadržet do doby, než dojde k uhrazení vzniklého zisku uživatelem.

Článek č. 322

Vlastník je oprávněn zadržet věc vydražit za účelem získání ušlého zisku.

Oddíl 8. Zástavní právo nad movitou věcí

Článek č. 329 Obsah zástavního práva

Věřitel je oprávněn okupovat movitou věc, která byla zastavena dlužníkem nebo třetí stranou, a to do doby, než mu bude vyplacena náhrada.

Článek č. 333 Pořadí zástav

Na stejnou movitou věc může být uvaleno vícero zástav a pořadí jejich splatnosti je určeno datem jejich vzniku.

Článek č. 338 Vydražení a dočasná náhrada

Věřitel smí zastavenou movitou věc vydražit za účelem získání finanční náhrady.

Část 3. Závazkové právo

Oddíl 1. Obecná ustanovení

Článek č. 373 Náplň závazku

I když není hodnota vyjádřitelná penězi, může být obsahem závazku.

Článek č. 374

Je-li konkrétní věc předmětem závazku, musí jí dlužník udržovat v dobrém stavu až do doby jejího předání.

Článek č. 376 Peněžní závazek

Náplň závazku je k uhrazení v určité měně, dlužník jí může uhradit i v jiných měnách dle svého uvážení.

Článek č. 387

Pokud je přesně určená doba uskutečnění plnění závazku, dlužník odpovídá za zpoždění. Pokud není doba určená, je dlužník zodpovědný za zpoždění od doby, kdy obdržel potvrzení o nároku na splátku.

Článek č. 449 Přenos závazku

Závazky jsou přenosné za předpokladu, že to náplň závazku nezakazuje. Závazek není možné přesunout, pokud s tím nesouhlasí všechny zúčastněné strany.

Článek č. 453 Příjmutí závazku na základě smlouvy s věřitelem

Třetí strana může převzít povinnost plnění závazku na základě uzavření smlouvy s věřitelem. Přesun není možný porušuje-li náplň plnění závazku.

Článek č. 460 Náhrada plnění

Náhrada plnění závazku vyplacením je možná. Věřitel je oprávněn odmítnout vyplacení před dobou splatnosti závazku nebo vyžadovat faktické naplnění závazku.

Článek č. 469 Náhrada třetí stranou

Náhrada plnění závazku může být vyplacena třetí stranou, souhlasí-li všichni zúčastnění a neporušuje-li to obsah závazku.

Oddíl 2. Smlouvy

Článek č. 532 Kontextualizace smlouvy

Smlouva je platná od chvíle vyjádření souhlasu obou stran, a to buď jasným vyjádřením záměru jí přijmout anebo na základě jiného zvyku přijmutí.

Článek č. 535 Nepravdivá smlouva

Osoba, která věděla o nemožnosti uzavření smlouvy nebo o nemožnosti jejího naplnění, a přesto smlouvu uzavřela, je povinna nahradit veškeré vzniklé škody druhé straně.

Článek č. 554 Dar

Smlouva o daru nabývá platnosti, pokud obě smluvní stranu vyjádří souhlas s převodem majetku bez nároku na náhradu.

Článek č. 568 Účinnost prodeje

Prodejce přesouvá vlastnické právo na kupce výměnou za uhrazení ceny prodávaného zboží. Pokud neexistují žádné rozporující dohody nebo zvyky měl by tento oboustranný závazek proběhnout současně.

Článek č. 655 Zaměstnání

Nabývá platnosti příslibem peněžního ohodnocení jednou ze smluvních stran za protislužbu výkonu práce stranou druhou.

Článek č. 656 Výše finančního ohodnocení a splatnost

Pokud není ve smlouvě o zaměstnání uvedena výše finančního ohodnocení za vykonanou práci, odvíjí se tato částka od zvyku. Stejně tak není-li ve smlouvě uveden datum vyplácení, mělo by k němu dojít podle zvyku bez prodlení po vykonání příslibené práce.

Příloha č. 2 – Německý občanský zákoník (BGB)

Část 2. Závazková práva

Oddíl 1. Obsah závazků

Článek č.241 Na základě dluhového vztahu je věřitel oprávněn požadovat plnění od dlužníka.

Článek č. 242 Dlužník je povinen uskutečnit plnění podle požadavků v dobré víře a náležitým ohledem na zvyklosti.

Článek č. 244 Má-li být peněžní dluh vyjádřený v cizí měně uhrazen na domácím trhu, lze platbu provést v říšské měně, pokud není výslovně stanovena platba v cizí měně

Článek č. 246 Má-li být podle zákona nebo zákonné transakce zaplacen úrok z dluhu, pak se za rok platí čtyři procenta, není-li uvedeno jinak.

Článek č. 250 Věřitel může poskytnout straně odpovědné za zaplacení náhrady přiměřenou lhůtu za produkci s prohlášením, že po uplynutí lhůty může věřitel požadovat náhradu v hotovosti, pokud výroba neproběhne včas.

Článek č. 253 Za škodu, která není majetkovou újmou, lze peněžitou náhradu požadovat pouze v případech stanovených zákonem.

Článek č. 271 Není-li doba pro plnění stanovena ani vyvozena z okolností, může věřitel požadovat plnění okamžitě, dlužník jej okamžitě provede. Pokud byl stanoven čas, v případě pochybností se má za to, že věřitel nemůže požadovat plnění do této doby, ale dlužník jej může provést předem.

Článek č. 275 Dlužník je zproštěn povinnosti plnit, pokud se plnění stane nemožným v důsledku okolností, které nastanou po vzniku dluhového vztahu a za které nenese odpovědnost.

Oddíl 2. Závazky ze smluv

Článek č. 305 Smlouva mezi zúčastněnými stranami je povinna stanovit závazek prostřednictvím právní transakce a změnit obsah závazku, pokud zákon nestanoví jinak.

Článek č. 306 Smlouva zaměřená na nemožné plnění je neplatná.

Článek č. 310 Smlouva, kterou se jedna strana zavazuje převést svůj budoucí majetek nebo zlomek svého budoucího majetku nebo jej zatížit užívacím právem, je neplatná.

Článek č. 311 Smlouva, kterou se jedna strana zavazuje převést svůj současný majetek nebo zlomek současného majetku nebo jej zatížit užívacím právem, vyžaduje soudní nebo notářskou certifikaci.

Článek č. 325 Pokud se plnění vyplývající ze vzájemné smlouvy jedné straně stane nemožným v důsledku okolností, za které odpovídá, může druhá strana požadovat náhradu za neplnění nebo odstoupit od smlouvy.

Článek č. 340 Pokud dlužník slíbil pokutu v případě, že svůj závazek nesplní, může věřitel místo plnění požadovat propadlou pokutu. Prohlásí-li věřitel dlužníkovi, že požaduje pokutu, právo na plnění je vyloučeno. Pokud má věřitel nárok na náhradu za neplnění, může požadovat propadlou pokutu jako minimální výši škody. Uplatnění dalšího poškození není vyloučeno.

Článek č. 346 Pokud si jedna část smlouvy vyhradila právo odstoupit, jsou strany povinny, pokud k odstoupení dojde, navzájem si vrátit přijaté služby. Za poskytnuté služby a za poskytnutí použití položky má být hodnota vrácena, nebo pokud smlouva stanoví protiplnění v penězích, má být zapláceno.

Článek č. 349 Odstoupení se děje prohlášením druhé straně.

Článek č. 352 Odstoupení je vyloučeno, pokud oprávněná osoba přeměnila přijatou věc na věc jiného druhu zpracováním nebo přeměnou.

Článek č. 354 Pokud je oprávněná osoba v prodlení s vrácením přijaté věci nebo podstatné části věci, může jí druhá strana stanovit přiměřenou lhůtu s prohlášením, že po uplynutí lhůty odmítne přijetí. Odstoupení se stane neúčinným, pokud vrácení nebude provedeno před uplynutím lhůty.

Oddíl 3. Zánik závazků

Článek č.362 Závazek zaniká okamžikem, kdy je dlužné plnění poskytnuto oprávněnému.

Článek č. 365 Je-li místo plnění dána věc, nárok vůči třetí osobě nebo jiné právo, je dlužník povinný poskytnout záruku za vadu práv nebo za vadu věci stejně jako prodávající.

Článek č. 368 Při převzetí plnění musí oprávněný na požádání vystavit písemné potvrzení o převzetí.

Článek č. 397 Závazek zaniká, když oprávněný smluvně osvobodí povinného od dluhu. Totéž platí, uzná-li oprávněný smlouvou s povinným, že dluhový vztah neexistuje.

Oddíl 4. Převod pohledávky

Článek č. 398 Pohledávku lze převést z věřitele na jiného smlouvou s jiným postoupením. Uzavřením smlouvy nastupuje nový věřitel na místo předchozího.

Článek č. 400 Pohledávku nelze podstoupit, pokud není předmětem obstavení.

Článek č. 402 Předchozí věřitel je povinen poskytnout novému věřiteli údaje potřebné k uplatnění pohledávky a doručit mu doklady sloužící k prokázání pohledávky, pokud je má v držení.

Článek č. 410 Povinnost plnit vůči novému věřiteli je dlužník až po doručení listiny o podstoupení pohledávky vydané předchozím věřitelem. Výpověď nebo upomínka nového věřitele jsou neúčinné, jsou-li učiněny bez předložení takového dokladu a dlužník je z tohoto důvodu neprodleně odmítne.

Oddíl 5. Převzetí dluhu

Článek č. 414 Dluh může třetí osoba převzít smlouvou s věřitelem tak, že třetí osoba nastoupí na místo předchozího dlužníka.

Článek č. 415 Je-li převzetí dluhu dohodnuto mezi třetí osobou a dlužníkem, závisí jeho účinnost na souhlasu věřitele. Souhlas lze udělit pouze tehdy, když dlužník nebo třetí strana informovali věřitele o převzetí dluhu. Po schválení mohou strany smlouvu upravit nebo zrušit. Pokud je schválení zamítnuto, má se za to, že k převzetí dluhu nedošlo.

Oddíl 6. Podíl dlužníka a věřitele

Článek č. 420 Dluží-li dělitelné plnění více osob nebo má-li se více osob domáhat dělitelného plnění, je každý dlužník povinen pouze rovným dílem a každý věřitel má právo jen na rovný díl.

Článek č. 421 Dluží-li více dlužníků plnění tak, že každý je povinen provést celé plnění, ale oprávněný je oprávněn požadovat plnění pouze jednou (společní dlužníci), může se dlužník rozhodnout, že přijme plnění od každého z povinných zcela nebo zčásti dle vlastního uvážení. Všichni dlužníci zůstávají zavázáni až do splnění celého plnění.

Článek č. 423 Prominutí sjednané mezi oprávněným a solidárním dlužníkem je účinné i pro ostatní dlužníky, pokud si smluvní strany přály ukončit celý závazek.

Článek č. 426 Solidární dlužníci jsou zavázáni vůči sobě ve stejném poměru, není-li stanoveno jinak. Nemůže-li společný dlužník získat příspěvek, který mu náleží, musí ztrátu nést ostatní dlužníci, kteří jsou povinni ji nahradit. Uspokojí-li solidární dlužník věřitele a může požadovat náhradu od ostatních dlužníků, přechází na něj pohledávka věřitele vůči ostatním dlužníkům. Přechod nelze uplatnit v neprospěch věřitele.

428. Je-li více osob oprávněno požadovat plnění tak, že každý může požadovat celé plnění, avšak dlužník je povinen provést plnění pouze jednou (společný věřitel), může dlužník plnit kterémukoli z věřitelů, jak uzná za vhodné. To platí i v případě, že některý z věřitelů již podal žalobu na plnění.

Oddíl 7. Individuální závazky

Článek č. 433 Kupní smlouvou se zavazuje prodávající věc, aby věc kupujícímu odevzdal a nabyt k věci vlastnické právo. Prodávající práva je povinen poskytnout kupujícímu právo, a opravňuje-li držitele právo věc držet, věc odevzdat. Kupující je povinen zaplatit prodávajícímu sjednanou kupní cenu a převzít koupenou věc.

Článek č. 435 Prodávající nemovité věci nebo práva k nemovité věci je povinen na své náklady vymazat neexistující práva zapsaná v katastru nemovitostí, např. u pokud by existovaly, poškodily by právo na pořízení pro kupujícího.

Článek č. 439 Prodávající neodpovídá za vadu, pokud kupující v době koupě o vadě věděl. Prodávající musí odstranit hypotéku, poplatek za pozemek, anuitní poplatek, hypotéku na loď nebo zástavní právo, i když kupující o zatížení ví. Totéž platí pro přednostní oznámení k zajištění práva na přikázání jednoho z těchto práv.

Článek č. 444 Prodávající je povinen poskytnout kupujícímu potřebné informace o právních okolnostech týkajících se prodávané věci, zejména v případě prodeje nemovitosti o hranicích, právech a věcných břemenech, a předat mu doklady sloužící jako důkaz o právu, pokud jsou v jeho vlastnictví dodávat. Pokud obsah takového dokumentu zasahuje i do jiných záležitostí, je prodávající povinen vydat pouze veřejně ověřený výpis.

Článek č. 516 Vklad, kterým někdo obohatí jiného ze svého majetku, je darem, pokud se obě strany dohodnou, že vklad je bezúplatný. Pokud bylo darování učiněno bez vůle druhé strany, může dárce v přiměřené lhůtě požádat o prohlášení o přijetí. Po uplynutí lhůty se dar považuje za přijatý, pokud jej druhá strana předem neodmítla. V případě odmítnutí se lze domáhat vydání dávky podle předpisů o vydání bezdůvodného obohacení.

Článek č. 518 Pro platnost smlouvy slibující dar jako dar musí být slib ověřen soudem nebo notářem.

Článek č. 520 Přislíbí-li dárce podporu spočívající v opakujících se platbách, zaniká závazek jeho smrtí, pokud ze slibu nevyplývá něco jiného.

Článek č. 522 Dárce není povinen platit úroky z prodlení.

Článek č. 530 Dar lze odvolat, pokud se příjemce provinil hrubým nevděkem vůči dárci nebo jeho blízkému příbuznému. Dědicové dárce mají právo na odvolání pouze v případě, že obdarovaný dárce úmyslně a protiprávně zabil nebo mu bránil v odvolání.

Článek č. 535 Pronajímatel je nájemní smlouvou povinen poskytnout nájemci užívání najaté věci po dobu nájmu. Nájemce je povinen platit pronajímateli dohodnuté nájemné.

Článek č. 536 Pronajímatel je povinen ponechat pronajatou věc ve stavu vhodném pro smluvní užívání a v tomto stavu ji udržovat po dobu nájmu.

Článek č. 549 Bez svolení pronajímatele není nájemce oprávněn umožnit užívání pronajaté věci třetí osobě, zejména ji dát do podnájmu.

Článek č. 551 Nájemné se platí na konci doby pronájmu. Je-li nájemné počítáno podle časových úseků, je splatné po uplynutí jednotlivých časových úseků. Nájemné za nemovitost se platí po skončení každého kalendářního čtvrtletí prvního pracovního dne následujícího měsíce, pokud není počítáno podle kratších časových úseků.

Článek č. 553 Pronajímatel může vypovědět nájem bez dodržení výpovědní lhůty, pokud nájemce nebo osoba, které dal nájemce do užívání pronajatou nemovitost, i přes

upozornění pronajímatele nadále užívá nemovitost v rozporu se smlouvou, podstatně zasáhne do práv pronajímatele poruší, zejména umožní neoprávněné užívání třetí osobě nebo značně ohrozí věc zanedbáním péče řádného hospodáře

Článek č. 554 Pronajímatel může vypovědět nájem bez dodržení výpovědní lhůty, pokud je nájemce v prodlení s placením nájemného nebo části nájemného ve dvou po sobě jdoucích termínech. Výpověď je vyloučena, pokud nájemce uspokojí pronajímatele dříve, než k ní dojde. Výpověď je neúčinná, pokud se nájemce mohl svého dluhu zprostit započtením a započtení prohlásí ihned po výpovědi.

Článek č. 557 Nevrátí-li nájemce pronajatou věc po skončení nájmu, může pronajímatel za dobu zadržení požadovat jako náhradu sjednané nájemné. Uplatnění další škody není vyloučeno.

Část 3. Věcná práva

Oddíl 1. Majetek

Článek č. 854 Vlastnictví věci se nabývá získáním faktické kontroly nad věcí. K nabytí stačí dohoda předchozího vlastníka a nabyvatele, je-li nabyvatel schopen vykonávat kontrolu nad věcí.

Článek č. 855 Pokud někdo vykonává skutečnou kontrolu nad věcí za jiného v jeho domácnosti nebo podniku nebo v obdobném vztahu, na základě čehož musí uposlechnout pokynů druhého ve věci rozhodování, pak je vlastníkem pouze ten druhý.

Článek č. 856 Držba je ukončena, když se držitel vzdá skutečné kontroly nad věcí nebo ji ztratí jiným způsobem.

Článek č. 857 Vlastnictví přechází na dědice.

Článek č. 859 Vlastník může použít sílu, aby se bránil neoprávněnému odnětí majetku. Je-li movitá věc odňata vlastníkovu protiprávním jednáním, může si ji násilím vzít zpět od pachatele, který byl přistižen.

Článek č. 861 Je-li vlastník zbaven držby nezákonným jednáním, může se domáhat navrácení. Nárok na vrácení je vyloučen, pokud zabavená věc měla vady ve vztahu k dosavadnímu vlastníkovu (nevykonával nad ní faktickou kontrolu např.) nebo jeho právnímu předchůdci a byla získána v posledním roce před konfiskací.

Článek č. 866 Vlastní-li věc několik osob společně, neexistuje v jejich vzájemném vztahu žádná ochrana držby, pokud jde o hranice užívání, na které má jednotlivec nárok.

Oddíl 3. Vlastnictví

Článek č. 903 Nebrání-li tomu zákon nebo práva třetích osob, může si vlastník věci s touto věcí nakládat dle libosti a vyloučit ostatní z jakýchkoliv zásahů.

Článek č. 905 Právo vlastníka pozemku se vztahuje na prostor nad povrchem a na zemské těleso pod povrchem, Vlastník však nemůže zakázat vlivy, které jsou prováděny v takovém rozsahu nebo hloubce, že na vyloučení nemá zájem.

Článek č. 906 Vlastník pozemku nemůže zakázat přívod plynů, par, pachů, kouře, sazí, tepla, hluku, vibrací a podobných vlivů pocházejících z jiného pozemku, pokud tento vliv nezhoršuje užívání jeho pozemku, nebo jen nevýznamně. Musí-li vlastník strpět nějaký dopad, může po uživateli jiné nemovitosti požadovat přiměřenou peněžitou náhradu, pokud dopad ztíží obvyklé užívání jeho nemovitosti nebo jeho příjmy.

Článek č. 917 Chybí-li na pozemku napojení na veřejnou komunikaci nutné k řádnému užívání, může vlastník požadovat po sousedech, aby do odstranění závady snášeli užívání svých pozemků ke zřízení potřebného napojení. Sousedé, přes jejichž nemovitosti vede nouzová cesta, mají být odškodněni nájemným v hotovosti.

Článek č. 925 Dohoda prodávajícího a kupujícího nutná k převodu vlastnického práva k nemovitosti musí být prohlášena před příslušným orgánem, jsou-li obě strany přítomny současně. Za přijetí převodu je odpovědný katastrální úřad, každý místní soud a každý notář, aniž by tím byla dotčena kompetence jiných úřadů. Převod lze prohlásit i soudním smírem. Přeprava, která se uskutečňuje za podmínek nebo časového určení, je neúčinná.

Článek č. 927 Vlastníka nemovitostí, je-li nemovitost třicet let v cizím vlastnictví, je možné vyloučit veřejnou vyhláškou. Je-li vlastník zapsán v katastru nemovitostí, je vyhlášení veřejné vyhlášky přípustné pouze v případě, že zemřel nebo zmizel a po dobu třiceti let nebyl proveden zápis do katastru nemovitostí, ke kterému by byl nutný souhlas vlastníka.

Článek č. 929 K převodu vlastnictví movité věci je nutné, aby vlastník věc nabyvateli předal a oba souhlasili s převodem vlastnictví. Má-li věc v držení kupující, postačí dohoda o převodu vlastnictví.

Článek č. 937 Do vlastnictví (držby) nabývá každý, kdo má ve vlastnictví movitou věc po dobu deseti let. Uživací právo je vyloučeno, není-li nabyvatel při nabývání nemovitosti v dobré víře nebo se později dozví, že k nemovitosti nemá právo.

Článek č. 938 Pokud osoba vlastnila věc na počátku a na konci období, má se za to, že její vlastnictví mezitím existovalo.

Článek č. 965 Každý, kdo najde ztracenou věc a vezme ji s sebou, je povinen to bezodkladně oznámit pozůstalému nebo vlastníkovi nebo jiné osobě oprávněné k jejímu převzetí. Nezná-li nálezce osobu oprávněnou k převzetí nebo nezná-li její pobyt, musí nález a okolnosti neprodleně oznámit policejnímu orgánu.

Článek č. 973 Po uplynutí jednoho roku od nahlášení nálezce policejnímu orgánu nabývá nálezce k věci vlastnictví.

Článek č. 1008 Má-li právo na částečné vlastnictví více osob, platí následující ustanovení;

Článek č. 1009 Společnou věc lze zatížit i ve prospěch spoluvlastníka. Skutečnost, že druhá nemovitost patří spoluvlastníkovi společné věci, nevylučuje zatížení společné věci ve prospěch příslušného vlastníka jiné nemovitosti, stejně tak i zatížení jiné nemovitosti ve prospěch příslušných vlastníků.

Článek č. 1010 Pokud spoluvlastníci nemovité věci upravili hospodaření a užívání nebo vyloučili právo domáhat se zrušení společenství navždy nebo na omezenou dobu nebo určili výpovědní lhůtu, je učiněné ustanovení účinné jen tehdy, jde-li o věcné břemeno podílu zapsaného v katastru nemovitostí.

Článek č. 1011 Každý spoluvlastník může vůči třetím osobám uplatňovat nároky z vlastnictví na celou věc.

Oddíl 5. Věcná břemena

Článek č. 1018 Pozemek lze zatížit ve prospěch příslušného vlastníka jiného pozemku tak, že může pozemek užívat v jednotlivých vztazích nebo že na pozemku nelze provádět určité úkony.

Článek č. 1019 Podstatu věcného břemena naplňuje pouze to, které zvýhodňuje užívání majetku oprávněné osoby. Obsah věcného břemene nelze rozšiřovat nad rámec z toho vyplývající.

Článek č. 1021 Je-li součástí výkonu věcného břemene zařízení na zatížené nemovitosti, lze určit, že vlastník této nemovitosti musí zařízení udržovat v rozsahu, v jakém to vyžaduje zájem oprávněné osoby. Má-li vlastník právo na společné užívání zařízení, lze stanovit, že oprávněná osoba musí zařízení udržovat v rozsahu nezbytném pro uživatelské právo vlastníka. Pro takovou vyživovací povinnost platí přiměřeně ustanovení o skutečných nákladech.

Článek č. 1022 Spočívá-li věcné břemeno v právu udržovat stavbu na zatížené nemovitosti, není-li stanoveno jinak, je vlastník zatížené věci povinen svou stavbu udržovat v rozsahu, v jaké to vyžaduje zájem oprávněné osoby.

Článek č. 1026 Při dělení zatížené nemovitosti, je-li výkon věcného břemene omezen na určitou část zatížené nemovitosti, jsou z věcného břemene uvolněny ty části, které leží mimo rozsah výkonu.

Článek č. 1030 Věc lze zatížit tak, že ten, v jehož prospěch je věcné břemeno zřízeno, je oprávněn věc užívat. Uživatelské právo může být omezeno vyloučením individuálního použití.

Článek č. 1059 Uživatelské právo je nepřevoditelné. Výkon uživatelského práva může být delegován na jinou osobu, než je uživatel.

Oddíl 6. Předkupní právo

Článek č. 1094 Pozemek lze zatížit tak, že ten, v jehož prospěch je věcné břemeno zřízeno, je oprávněn jej přeplatit vlastníkovi. Předkupní právo lze nařídit i ve prospěch příslušného vlastníka jiné nemovitosti.

Článek č. 1095 Nedílnou část pozemku lze zatížit předkupním právem pouze v případě, že tvoří podíl spoluvlastníka.

Článek č. 1096 Předkupní právo lze rozšířit na příslušenství prodávané s nemovitostí. V případě pochybností lze předpokládat, že předkupní právo by se mělo vztahovat i na toto příslušenství.

Oddíl 7. Zástavní právo

Článek č. 1105 Nemovitosti lze zastavit tak, že opakované platby z nemovitosti budou vypláceny tomu, v jehož prospěch je věcné břemeno provedeno.

Článek č. 1106 Zlomek nemovitosti lze zastavit pouze v případě, že je tvořen podílem spoluvlastníka.